

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické
univerzity Brno

2 • 2017

Chřipka

JITKA RYCHLÍČKOVÁ
O BEZPEČNOSTI A KVALITĚ LÉČIV

Plesy VFU

obsah

téma

Co přineslo jaro?	1
<i>Kristýna Kounková</i>	
Chřipka z pohledu společného onemocnění lidí a zvířat	2
<i>Z. Pospíšil</i>	

pozvánka

Společné choroby lidí a zvířat – fakta a mýty	5
<i>M. Treu</i>	

informace

Zájemci o studium, ke zkouškám připravit!	6
<i>redakce</i>	

fakulty

Jitka Rychlíčková o Bezpečnosti a kvalitě léčiv, doktorském studiu i práci klinického farmaceuta	8
<i>Kristýna Kounková</i>	
Klinická farmacie v ČR	11
<i>Jana Gregorová, Kateřina Langmaierová</i>	
Propagace Fakulty veterinární hygieny a ekologie na Kypru	14
<i>Jana Doleželová, Vladimíra Pištěková</i>	

rektorát

Když nemůžeš, přidej aneb Aktivní rok s Ústavem tělesné výchovy a sportu	15
<i>Jiří Chodníček</i>	
Přípravný kurz na VFU Brno – biologie, chemie a fyzika	17
<i>M. Treu</i>	

studenti

Brněnský majáles v podání VFU	18
<i>Zuzana Klímová</i>	
Daruj krev, daruj život!	19
<i>Barbora Kuklová</i>	

Bylo nás jedenáct a potkali jsme Leprikona aneb IVSA byla v Dublinu	20
<i>Jana Vrábelová</i>	
SEP v Ugandě	22
<i>Tomáš Bárta</i>	
50% farmaceuti slavili na Favále a vybírali na projekt Šance Olomouc	24
<i>Eliška Melounová</i>	
Jobfair	25
<i>Barbora Tomášková</i>	
Jak plesají veterináři?	26
<i>Markéta Pavlasová</i>	
Ples farmaceutů	28
<i>Jana Brychtová</i>	

události

XII. Kábrtovy dietetické dny	29
<i>Eva Straková</i>	
Zasedání České akademie zemědělských věd na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno	30
<i>Eva Straková</i>	
Úklid pro Bárů počtvrté: střepy, šrouby, hadry, staré léky i sada tašek	32
<i>Kristýna Kounková</i>	
Aprílový Majáles na VFU	33
<i>Kristýna Kounková</i>	

personalistika

MVDr. Karel Kovařík jubilem	34
<i>Vladimír Pažout</i>	

horizonty

Z historie vzniku a aktivit stavovských spolků českých studentů veterinární medicíny (část I.)	36
<i>Čeněk Červený, Kristýna Řeháková</i>	

VITA UNIVERSITATIS

časopis Veterinární
a farmaceutické univerzity Brno

2 ■ 2017
X. ročník

Vydává:

Veterinární a farmaceutická univerzita
Brno
Palackého tř. 1946/1, 612 42 Brno

Vychází:

4x ročně

Redakční rada:

Mgr. Kristýna Kounková – předsedkyně
MVDr. Mirko Treu, CSc.
MVDr. Karel Kovařík
PharmDr. Jan Šaloun, Ph.D.
doc. PharmDr. Kateřina Kubová, Ph.D.
PharmDr. Tünde Ambrus, Ph.D.
Mgr. Jana Doleželová
zástupce IVSA
zástupce USF

Redakce:

Tel.: 541 562 010, 724 321 352
vfu@vfu.cz

Grafická úprava a sazba:

Martina Petrová, 608 740 583

Jazyková korektura:

Eva Bublová

Tisk:

Tiskárna Didot, spol. s r.o.
www.tiskarna-didot.cz

Reg. č.: MK ČR E 18254
ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 3/17:

3. 9. 2017

Příští číslo vyjde:

9. 10. 2017

Za obsah dodaných textů odpovídají
autoři

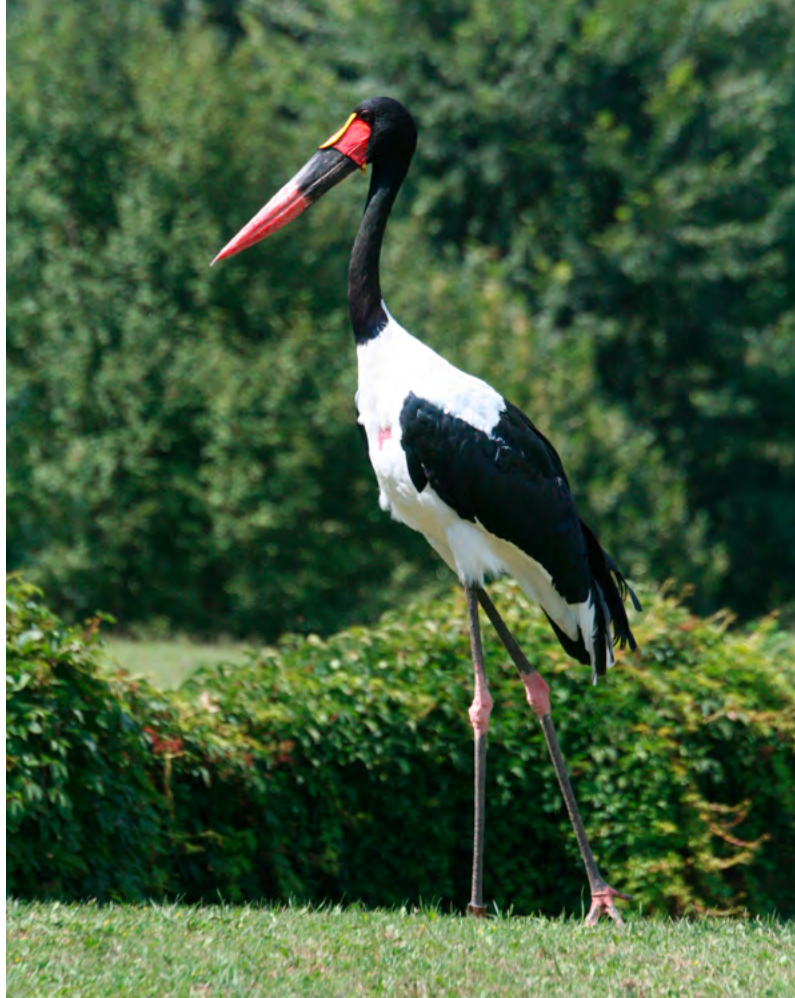
© Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno

Obálka: VFU se baví na plese
foto: Luboš Šanoba – abonas.com

Jarní semestr se kvapem blíží závěru, což znamená celou řadu věcí. Zaprvé papírové kapesníčky v nejedné kabelce, batohu či tašce. Letošní jarní počasí, ještě „aprilovější“ než obvykle, má totiž za následek mix probuzených jarních alergií, nachlazení a chřipky. A právě na téma chřipky se zaměřil profesor Pospíšil v prvním článku tohoto čísla. Věnuje se mu z pohledu společného onemocnění lidí a zvířat – tak jako květnový 8. středoevropský veterinární kongres, na který vás za organizátory na dalších stranách zve doktor Treu z Institutu celoživotního vzdělávání (ICVI) VFU Brno.

Na ICVI v uplynulých týdnech také vrcholil přípravný kurz k přijímacím zkouškám. Jarní semestr znamená také uzavření příjmu přihlášek ke studiu pro další akademický rok (na straně univerzity) a narůstající

Co přineslo jaro?

nervozitu, probdělé večery a popsané papíry (na straně zájemců o studium). „Přijímačky“ jsou za dveřmi. Každoročně se jim podrobí stovky uchazečů. Kolik jich bude letos a jak se vlastně přijímací testy připravují? Podle čeho je každá z fakult skládá? I na to jsme se v tomto čísle zaměřili.

Třetí, už tradiční, součástí jara je na VFU akce s názvem Jarní úklid pro Báru. O tom, kdo je Bára, kdo uklízel a jaké poklady našel, se víc dozvíte na vlastní oči o pár stránek dál.

Odlehčení naopak přinesla čtvrtá neodmyslitelná součást jara – plesy. Příprav veterinárního i farmaceutického se letos opět ujaly studentské spolky a jejich lopota rozhodně nepřišla nazmar. Každý byl originál-

ní, každý těsně spjatý s oborem a oba naprosto perfektní. Ohlédnutí za přípravami i samotným průběhem sepsali sami studenti. Ti přispěli i dalšími články – dozvíte se tak třeba, jaká byla farmaceutická praxe v Ugandě, kde hledat Leprikony nebo co mají společného lékárenské signatury, studenti třetího ročníku farmacie a projekt Šance Olomouc. A taky co přinesl letošní Jobfair.

„Džob“ a doktorské studium dokázala v uplynulých letech výborně skloubit Jitka Rychlíčková z Oddělení klinické farmacie Nemocnice Na Bulovce. Povídali jsme si s ní o jejím výzkumu v oboru Bezpečnost a kvalita léčiv i studiu a klinické farmacii. Té se navíc věnujeme i v dalším článku.

A co dalšího jsme ještě do druhého letošního čísla zpracovali? Ohlédnutí za plenárním zasedáním České asociace zemědělských věd, Majáles, informace o dárcovství krve nebo třeba část historie spolku veterinárních mediků, víc už vás ale nebudeme zdržovat od čtení.

Těšíme se na viděnou u podzimního čísla – náměty na něj můžete zasílat na adresu vfu@vfu.cz – a přejeeme hodně sil do práce, do zkouškového období, ke státnicím a vůbec všemu, co vás do léta čeká.

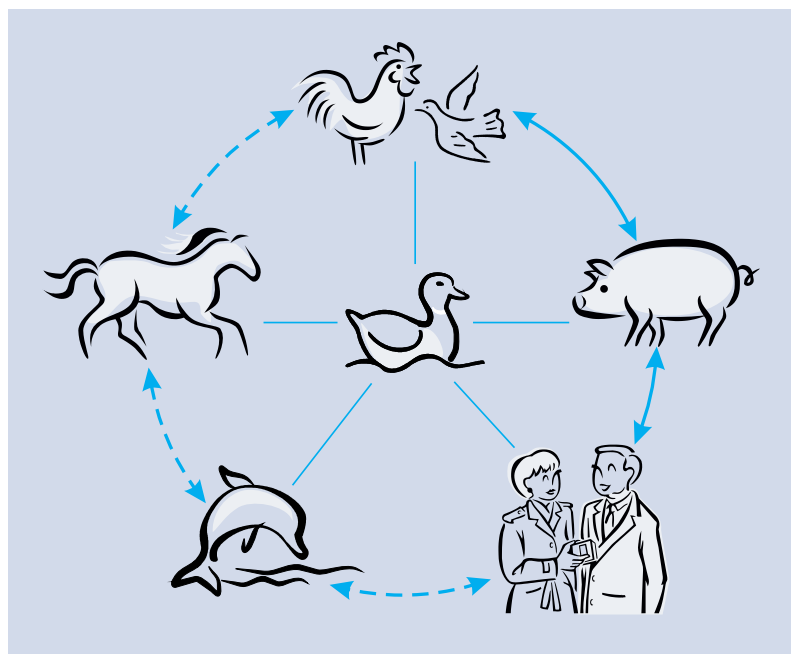
Za redakční radu

text: Kristýna Kounková
foto: M. Treu

Chřipka z pohledu společného onemocnění lidí a zvířat

► Výskyt a postupné šíření aviární influenzy na začátku roku 2017 si vyžádal tvrdá protinákazová opatření, která zaujala a mnohdy i překvapila širokou chovatelskou i laickou veřejnost. Nešlo přitom jen o minimalizaci ekonomických ztrát, ale i o ochranu zdraví lidí. Abychom pochopili nutnost těchto opatření, je vhodné se krátce podívat na etiologii chřipky jako takové.

Je zajímavé, že na rozdíl od některých onemocnění, kde byla spojitost mezi zvířaty a člověkem již dříve zřejmá (např. vzteklna, sněť slezinná), nebyla chřipka lidí do souvislosti se zvířaty dlouho uváděna. Teprve na konci nejtěžší známé chřipkové pandemie novověku – Španělské chřipky z roku 1918 až 1919, která znamenala smrt pro 20 až 40 milionů lidí, pozorovali v USA značnou podobnost u současně probíhajícího onemocnění lidí a zatím neznámého onemocnění u prasat. Začalo se hovořit o „swine flu“, chřipce prasat. Začátkem třicátých let minulého století byly nejprve u prasat a krátce nato i lidí prokázány u chřipkových onemocnění stejné viry. Pro oba viry byla tehdy vytvořena skupina „myxoviry“ – viry izolované z hlenu (z řeckého myxos – hlen), dnes označované jako orthomyxoviry.

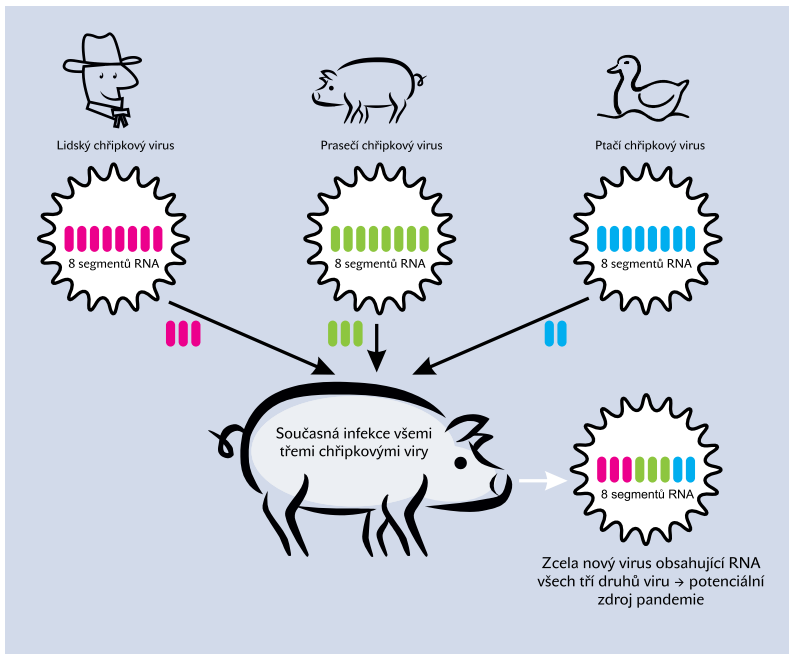
Obr. 1: Základní představa o mezidruhovém šíření influenzových virů

Dalším mezníkem ve studiu chřipky bylo v polovině padesátých let zjištění, že původcem tzv. klasického moru drůbeže jsou rovněž orthomyxoviry a onemocnění se od té doby nazývá aviární influenzy či ptačí chřipka. Vysocepatogenní kmeny tohoto viru způsobují značné úhyny zejména u hrabavé drůbeže, zatímco u volně žijících vodních ptáků (u nás především kachna divoká) může onemocnění probíhat i bez klinických příznaků. Virus se u nich vyskytuje především v trávicím traktu, odkud se dostává do zevního prostředí a může být zdrojem nejen běžné infekce u drůbeže, jak se tomu nyní děje, ale ve výjimečných přípa-

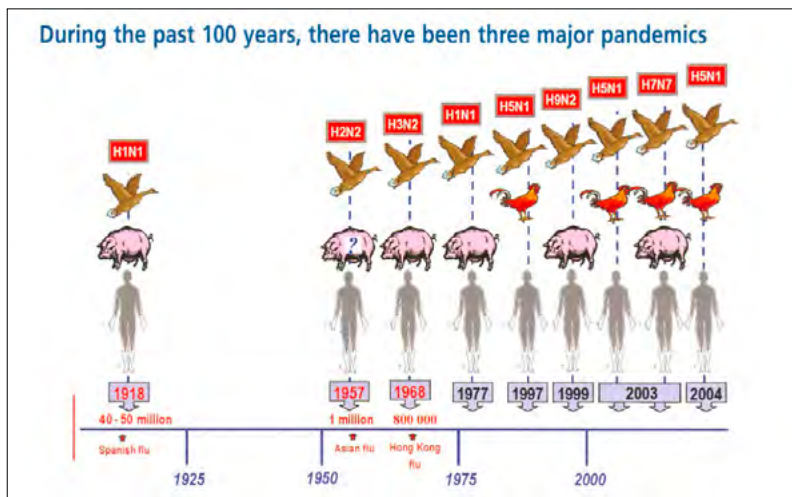
dech může být zapojen i do níže popsaného procesu vzniku nových pandemických virů (obr. 1).

Dnes patří influenzové viry do čeledi *Orthomyxoviridae*, kterou tvoří rody A, B, C. Největší význam mají z epidemiologického i epizootologického hlediska viry rodu A, které jsou patogenní pro lidi, prasata, vodní ptáky, koně a tuleně. V poslední době, kdy byl chřipkový virus prokázán exaktně i u skotu, byl vytvořen nový rod D.

Virus chřipky má pleomorfní, kulovitý až vláknitý tvar o velikosti 80 až 120 nm. Jednotlivé rody se od sebe rozlišují na základě antigenního roz-

Obr. 2: Rekombinace chřipkových virů v praseti

Obr. 3: Tři pandemie chřipky ve 20. století (volně žijící vodní ptáci - prase - člověk). V roce 1997 první výskyt viru H5N1. (Zdroj *European Vaccine Manufactures, 2004 Edition.*)

dílu v nukleokapsidovém proteinu a proteinech matrix. Na povrchu virionu se nacházejí dva antigeny glykoproteinové povahy – hemagglutinin (H) a neuraminidáza (N). Velice zjednodušeně lze říci, že hemagglutinin při infekci zajišťuje adsorpci viru na příslušné receptory membrány buněk respiračního traktu, neuraminidáza pak umožňuje průnik viru do buňky. V laboratoři tyto antigeny slouží k rozlišení jednotlivých subtypů viru.

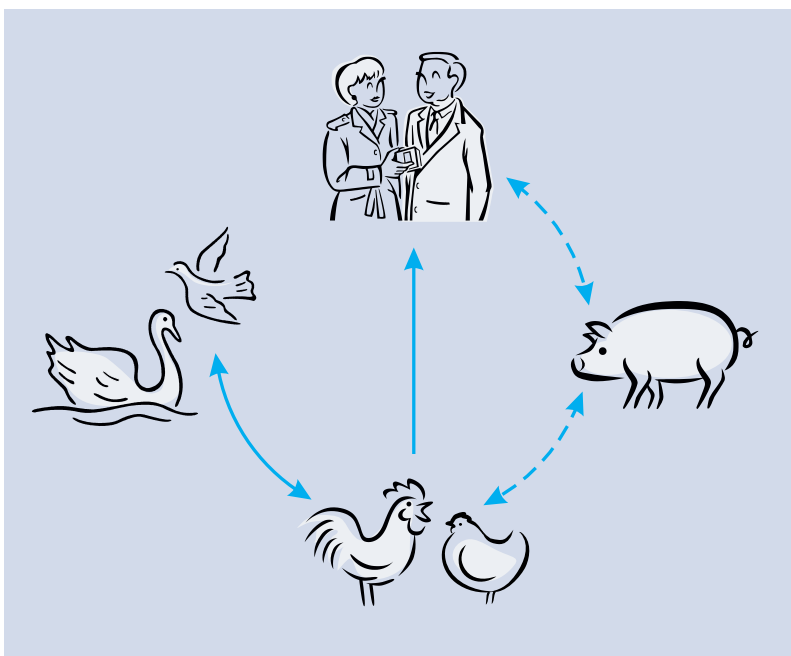
Jednou z nejdůležitějších informací je poznatek, že všechny chřipkové viry rodu A mají ve svém genomu 8 segmentů ribonukleové kyseliny (RNA), které mají význam při tvorbě nových rekombinant (reassortmentu) chřipkových virů z různých živočišných druhů.

V detailních studiích bylo prokázáno, že k novým pandemiím dochází většinou až po objevení se nových druhů influenzových virů, které vzni-

kají rekombinací lidských, prasečích a ptačích virů (obr. 2). Aby mohlo dojít k těmto mezidruhovým přenosům, mají buňky respiračního traktu různých živočichů na svém povrchu dva odlišné receptory, obsahující N-acetyl sialovou kyselinu s galaktózou navázanou v pozici alfa 2,3 a alfa 2,6. První pozici mají buňky ptáků a prasat a váží se na ně viry aviárního původu, kdežto pozice alfa 2,6 se vyskytuje u člověka a prasat a váží se na ně viry savčího původu. (Je zajímavé, že pokud se mezidruhového přenosu a zoonotického potenciálu týče, stojí poněkud stranou influenza koní, a přitom se jedná o typický influenzový virus rodu A). Z toho je zřejmé, že jedině prase může za přirozených podmínek onemocnět viry ptačího i lidského původu. Proto se o praseti i v odborné literatuře hovoří jako o „mixážní nádobě“ influenzových virů.

Když potom dojde k současné infekci prasete ptačími i savčími viry (včetně lidských), může dojít k jejich rekombinaci (reassortmentu). Podstatou je, že infikovaná buňka si může vzít z každého druhu chřipkového viru několik segmentů RNA (vždy jen do počtu výše zmíněných osmi) a vzniká tak zcela nový, antigenně odlišný chřipkový virus, který může být příčinou vzniku nových chřipkových pandemií. K současné infekci všemi třemi druhy chřipkových virů však dochází poměrně velmi zřídka, proto jsou řídké i světové pandemie. Odborníci studiem historických dokumentů zjistili, že v posledním tisíciletí bylo na světě 33 pandemií, tedy přibližně tři za století, což odpovídá i třem pandemiím ve 20. století (obr 3).

K poslední závažné rekombinaci a vzniku kvalitativně nového influenzového viru došlo v roce 2009 v Mexiku (podobně jako obr. 2). Ukázalo se, že nové viry, izolované

Obr. 4: Přímá infekce člověka: vodní ptáci – hrabavá drůbež (současně v Asii); infekce prasete není vyloučena

Obr. 5: Malochov, nedaleko byl malý rybníček s divokými kachnami. Později prokázána aviární influenza. (foto laskavostí ČT Brno)

Obr. 6: Jen síťový plot dělí hejno hus od divokých kachen (foto laskavostí ČT Brno)

z nemocných prasat, byly rekombinací dokonce pěti druhů chřipkových virů (severoamerické a euroasijské linie prasečích virů, severoamerické linie ptačího influenzového viru, sezónního humánního influenzového viru a viru neznámého původu) a mnozí odborníci se obávali vzniku nové těžké pandemie chřipky. Původně se hovořilo o „Mexické chřipce“, ale na základě protestů a obav mexických orgánů z ohrožení turistického ruchu se podařilo pro toto onemocnění prosadit název „prasečí chřipka“ (i když jak se píše výše, v populaci prasat vzniká většina nových pandemických chřipkových virů). Že tento název prasečí chřipka je zavádějící, vyplývá i z označení tohoto nového viru Světovou zdravotnickou organizací jako „pandemický influenzový virus – Pandemic influenza virus H1N1/2009“. Proti tomuto viru byly připraveny miliony vakcinačních dávek, ale nakonec se ukázalo, že virus nebyl tak virulentní, aby došlo ke vzniku obávané pandemie. Přesto podle světových statistik na toto onemocnění zemřely tisíce lidí (údaje se značně liší, neboť mezi zemřelými byli zahrnuti i lidé se souběž-

ně probíhajícím onemocněním, lidé po transplantacích, léčení současně imunopresivou apod.).

Představy o vzniku světových pandemií – tj. infikování vodní ptáci, prase jako mixážní nádoba a současná či následná infekce lidí – byly platné téměř bez výjimky až do roku 1997 (obr 3). Tyto názory se výrazně změnilly poté, kdy se v Hongkongu objevilo u 18 lidí těžké respirační i celkové onemocnění, přičemž 6 lidí z těchto nemocných zemřelo. Bylo potvrzeno, že tito lidé se nakazili novým virem ptačí chřipky H5N1 prokazatelně přímo od slepic. Do té doby se přímý přenos chřipkových virů z ptáků na člověka zdál nepravděpodobný, ne-li zcela vyloučený.

Začátkem nového tisíciletí se onemocnění lidí, vyvolávané virem typu H5N1, začalo šířit v mnoha zemích jihovýchodní Asie a v Egyptě a celý svět se připravoval na možnou pandemii ptačí chřipky, vyvolanou virem H5N1, která by mohla stát životy milionů lidí (obr 4). Obavy se naštěstí zcela nenaplnily a podle statistiky WHO onemocnělo od roku 2003 do konce roku 2015 virem aviární influenzy H5N1 v jihovýchodní Asii a v Egyptě 884 lidí, z nichž 443 zemřelo. Naštěstí nebyl zaznamenán přímý přenos tohoto onemocnění z člověka na člověka. V Evropě se onemocnění tímto virem u člověka vůbec nevyskytlo. V České republice se aviární influenza, vyvolaná virem H5N1, objevila v roce 2007 ve 4 chovech drůbeže v okrese Ústí nad Orlicí.

V minulém roce se ve světě objevil nový typ aviární influenzy H5N8, který byl 2. ledna 2017 poprvé prokázán i u nás. Do konce března 2017 bylo v České republice zjištěno 39 ohnisek (obr. 5 a 6). I když nebyl zjištěn přenos tohoto viru na člověka, bylo nutno přistoupit k přísným protinákazovým opatřením nejen v zájmu

potlačení nákazy a minimalizaci dalších ztrát, ale jak vyplývá z výše uvedených informací o možných rekombinacích chřipkových virů různých živočišných druhů, také s ohledem na ochranu zdraví člověka.

Pro úplnost je třeba dodat, že již v roce 2013 byl v Číně zjištěn nový typ influenzového viru H7N9 s vysokou úmrtností pro člověka. Do dubna 2017 tam byla infekce potvrzena u 1 364 lidí, z nichž 427 zemřelo. Naštěstí ani tento virus se nešíří z člověka na člověka.

Složitost celé situace v problematice chřipkových virů je i v jejich schopnostech měnit antigenní vlastnosti formou driftů (což jsou malé antigenní „posuny“) či shiftů (tzv. antigenní „zlomy“). Přidáme-li k tomu i skutečnost, že ve světových ptačích populacích cirkuluje velké množství variant chřipkových virů, které při styku s prasetem mohou vytvářet další mutanty (reassortanty) nebezpečné pro člověka (obr. 4), je varování odborníků před novou chřipkovou pandemií opodstatněné.

Přesto bychom neměli propadat panice. Od minulých tří pandemií v minulém století se mnohé změnilo. Protinákazová opatření jsou průběžně koordinována Světovou zdravotnickou organizací (WHO) a Světovou organizací pro zdraví zvířat (OIE), jak v humánní, tak i veterinární medicíně jsou k dispozici rychlé diagnostické metody, přímo proti chřipkovým virům byla vyvinuta účinná antivirotika a možnost kultivace chřipkových virů na buněčných kulturách (dříve pouze v kuřecích embryích) umožňuje rychlou přípravu nových vakcín. Tento komplex opatření by jistě pomohl zmírnit případnou pandemii.

text: Z. Pospíšil
Fakulta veterinárního lékařství,
Veterinární a farmaceutická univerzita
Brno

Společné choroby lidí a zvířat FAKTA A MÝTY

je základním tématem 8. střeoevropského veterinárního kongresu, který má za cíl podpořit fakta a rozptýlit mýty o společných chorobách lidí a zvířat, k čemuž přispěla letošní epidemiologická a epizootologická situace při výskytu chřipkových virů.

12.-13. 5. 2017, BRNO – VÝSTAVIŠTĚ

Výskyt vysoce patogenní ptačí chřipky otevřel otázku, do jaké míry jsou zvířata pro člověka nebezpečná. Zatím co se sezónní výskyt chřipky u lidí každoročně opakuje bez vážnějších komplikací (epidemie), tak několikrát za století hrozí rozsáhlá pandemie postihující populaci lidí s vysokými ztrátami. Rozhodující roli při pandemiích hrají především volně žijící vodní ptáci a prasata, při jejichž infekci dochází k rekombinacím lidských a živočišných chřipkových virů. Na vzájemné souvislosti variability a nebezpečí chřipkových virů upozorní vystoupení odborníků z humánní i veterinární medicíny.

Součástí programu je i aktuální problematika vybraných zoonóz, jako jsou chlamydiové infekce a toxoplazmóza v praxi humánních a veterinárních lékařů.

Kongres organizují Veletrhy Brno a.s. pod záštitou Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Komory veterinárních lékařů ČR a SR, Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, Výzkumného ústavu veterinárního lékařství Brno, Státní veterinární správy ČR, Štátní veterinární a potravinové správy SR a České a Slovenské asociace veterinárních farmaceutických společností.

1. den (pátek):

Variabilita a nebezpečí chřipkových virů
Chlamydiové infekce a toxoplazmóza
Společenský večer

2. den (sobota):

Exkurze veletrhu ANIMAL TECH, Národní výstavy hospodářských zvířat, Národní výstavy myslivosti, Veletrhu udržitelnosti života v přírodě NATUR EXPO BRNO

Podrobný program, informace, přihlášení: www.cevc.cz

text: M. Treu

Zájemci o studium, ke zkouškám připravit!

► Na Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno se letos hlásí přes 2 347 uchazečů. Po úplném převedení přihlášek čísla ještě zřejmě o něco vzrostou, opět se ale potvrzuje klesající tendence spojená s nižšími počty maturantů. Do čísel na Fakultě veterinární hygieny a ekologie se mírně promítlo i neotevření kombinované formy studia, do níž se v předchozích letech hlásilo okolo 40 uchazečů. Počet zájemců ale stále prakticky u všech oborů převyšuje kapacity prvních ročníků prakticky všech oborů. Příjímácké zkoušky tak letos čekají na všechny uchazeče, kterým přijetí nezaručily vynikající výsledky středoškolského studia.

Nejvíce přihlášek (905) dorazilo na studijní oddělení Fakulty veterinární hygieny a ekologie – 407 pro bakalářské obory, 383 do magisterského oboru a 115 do navazujících magisterských oborů. Počtem uchazečů je na druhém místě Fakulta veterinárního lé-

kařství se 775 přihláškami, u které je v současné chvíli pokles oproti loňsku zhruba o 40 přihlášek. Farmaceutická fakulta obdržela pro akademický rok 2017/2018 přihlášek 667, což je o 101 méně než v předchozím roce. Ani tady ještě nejsou ale čísla uzavřena.

	2017*	2016	2015
Veterinární lékařství (Mgr.)	775	819	823
Bezpečnost a kvalita potravin (Bc., prezenční)	121	189	222
Bezpečnost a kvalita potravin (Bc., kombinované)	**	37	45
Ochrana zvířat a welfare (Bc.)	256	292	289
Zdravotní nezávadnost a kvalita potravin v gastronomii (Bc.)	30	52	***
Veterinární hygiena a ekologie (Mgr.)	383	408	405
Bezpečnost a kvalita potravin (Nmgr.)	67	104	132
Ochrana zvířat a welfare (Nmgr.)	48	71	54
Farmacie (Mgr.)	667	768	821
celkem	2 347	2 740	2 791

*počty tzv. „převedených“ přihlášek k datu 11. 4. 2017 – čísla se mohou po úplném uzavření ještě lišit.

** v ak. roce 2017/18 se obor v kombinované formě neotevírá

*** obor poprvé otevírá od ak. roku 2016/17

O BUDOUCÍCH STUDENTECH ROZHODNOU PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY

Fakulta veterinárního lékařství i Fakulta veterinární hygieny a ekologie v přijímacím řízení zohledňují studijní výsledky dosažené na střední škole, případně aktivity dokládající zájem o studium (pouze FVHE). Studenti s vynikajícími výsledky (průměr 1,0 po celou dobu studia na SŠ u uchazečů na FVL, průměr do 1,25 u uchazečů na FVHE) a úspěchy v podobě výborných umístění na soutěžích typu „Olympiáda z chemie/biologie/ekologie“ nebo Středoškolská odborná činnost mohou být přijati bez přijímací zkoušky. Ostatní musí k oborovým testům, na FVHE mohou zkusit i Národní srovnávací zkoušky společnosti Scio.

Uchazeči o studium na FVL skládají v červnu písemnou přijímací zkoušku z biologie (37 otázek) a chemie (17 otázek) v rozsahu učebních osnov gymnázií. Otázky jsou v testech formulované tak, že na některé se odpovídá zatržením správné možnosti z nabídky, na jiné je potřeba napsat konkrétní odpověď – tou může být i vzorec, rovnice nebo schéma. Při přípravě mohou zájemci o studium vycházet i z tematických okruhů a vzorových otázek dostupných na webových stránkách fakulty.

Zájemce o studium v bakalářském oboru Bezpečnost a kvalita potravin, případně Zdravotní nezávadnost a kvalita potravin v gastronomii čeká letos zásadní změna – v rámci zvyšování kvality studia musí letos i oni pro-

Kdo začne od září navštěvovat VFU? Rozhodnou přijímací zkoušky.

jít přijímacím testem z biologie. Pro přijetí ke studiu oboru Veterinární hygiena a ekologie je v souvislosti s novelou vysokoškolského zákona nyní potřeba doložit i potvrzení o zdravotní způsobilosti.

Vstřícným krokem FVHE je akceptování výsledků SCIO testů. Ty mají dlouholetou tradici v přijímacím řízení i na řadě jiných vysokých škol. Výhodou pro uchazeče je možnost vybrat si ze šesti termínů od prosince do května a několika míst konání. Test mohou absolvovat i víckrát a při přijetí použít nejlepší výsledek. Jako přidanou hodnotu vnímá fakulta i to, že SCIO testy neprokazují pouze odborné znalosti, ale také obecné schopnosti práce s textem či analytického myšlení. Každoročně této možnosti využívají zájemci o všechny obory FVHE, loni to bylo 7–10 % uchazečů v každém oboru.

Vlastní přijímací zkoušky FVHE sestavuje tým odborníků z Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat a MVDr. Bednář z Ústavu gastronomie, konečná verze prochází schválením proděkanky pro studium. Třicítku uzavřených testových otázek doplňuje v biologii 7 otázek s volnou odpovědí, např. v podobě schémat. Zkouška

z chemie obsahuje 17 otázek s volnou odpovědí včetně vzorců a výpočtů. Pro všechny obory se musí vytvořit téměř neuvěřitelných 23 variant testů z biologie.

Farmaceutická fakulta přestala zohledňovat výsledky středoškolského studia a další aktivity uchazečů o studium od přijímacího řízení roku 2012. K přijímací zkoušce z biologie, chemie a fyziky musí všichni, kdo chtějí farmacii v Brně studovat. „Důvod je jednoduchý – nesrovnatelná úroveň hodnocení mezi školami. Absolventi výběrových gymnázií mohou mít někdy horší průměrný prospěch a přesto jsou stále velmi kvalitní. Korelace účasti na olympiádách se studijními předpoklady jedince pro studium farmacie je podle nás diskutabilní,“ vysvětluje proděkan pro studium Jan Šaloun.

Zmíněná přijímací zkouška má na Farmaceutické fakultě VFU lety ověřenou podobu písemné zkoušky z biologie, chemie a fyziky – po 40 otázkách z každého předmětu. Právě testem z fyziky jsou zkoušky na FaF VFU v rámci zdravotnických oborů výjimečné a v budoucnu se nad nimi může vznášet otazník. „Osobně jsem pro jejich zachování, ale možná někte-

ré potenciální zájemce zkouška z fyziky odrazuje,“ uvažuje Šaloun.

Samotné testy sestavují vyučující ústavů, které následně základní předmět v rámci studia garantují – biologii připravuje Ústav humánní farmakologie a toxikologie, chemii Ústav chemických léčiv a fyziku Ústav technologie léků. „Vycházejí přitom ze základních učebních materiálů pro gymnázia a snaží se zohlednit potřeby našeho oboru. Ve fyzice tak není třeba akcentována optika, která pro naše aplikace není zásadní. To je také důvod, proč se pouze v chemii objevují otázky s volnou tvorbou odpovědí – sestavení a vyčíslení rovnice je pro chemické disciplíny důležité. Samozřejmě že tento bazál je v dalším studiu využíván. Ještě dvakrát je studentům zopakováno, že uhlík je čtyřvázný, ale kdo to do konce prvního roku studia nezohlední, bývá pro farmacii efektivně ztracen,“ přibližuje tvorbu přijímacích testů proděkan.

A KTERÁ STŘEDNÍ ŠKOLA POSKYTNE UCHAZEČI NEJLEPŠÍ PŘÍPRAVU?

„Většina našich studentů pochází z gymnázií – asi 85 %. Jejich větší všeobecný rozhled je jim výhodou i v dalším studiu. To se nakonec projevuje i na výsledcích přijímacích zkoušek. Uchazeči z jiných druhů škol mívají největší problémy s fyzikou a valná většina z nich se proto právě přes přijímací zkoušky nedostane,“ uzavírá Dr. Šaloun.

Obdobně to vidí i na Fakultě veterinární hygieny a ekologie: „Takhle zaměřený průzkum neprovádíme, ale výsledky zkoušek potvrzují, že větší šanci na přijetí mají studenti z gymnázií, protože biologii a chemii studují ve více ročnících a většinou z těchto předmětů i maturují.“

text: redakce
foto: archiv VFU

Jitka Rychlíčková

O BEZPEČNOSTI A KVALITĚ LÉČIV, DOKTORSKÉM STUDIU I PRÁCI KLINICKÉHO FARMACEUTA

► PharmDr. Jitka Rychlíčková končí na Farmaceutické fakultě VFU doktorské studium oboru Bezpečnost a kvalita léčiv, bádání ve své práci zaměřila na oblast klinické farmacie v ortopedii. V dané době totiž nebyl o činnostech klinického farmaceuta na tomto typu oddělení dostatek informací. Jako klinická farmaceutka totiž působí v Nemocnici Na Bulovce. Které výsledky ji nejvíce překvapily, jaká slova charakterizují práci klinického farmaceuta a co pro ni znamenala kombinace studia a práce na plný úvazek? Dočtete se v rozhovoru.

Jste první studentkou s odevzdanou disertační prací v oboru „Bezpečnost a kvalita léčiv“ – proč jste se rozhodla právě pro něj?

Rozhodující pro mě byla především jeho šíře a příbuznost mé práci. Výzkum v oblasti klinické farmacie je nesmírně rozličný, může se orientovat jak na samotné terapeutické otázky, tak i na otázky organizační a ekonomické. Přitom je ale bezpečnost léčiv a kvalita léčby ústřední linií práce klinického farmaceuta. Z mého pohledu jde tedy o ideální, širokoprofílový, studijní obor.

Navíc je tento obor realizován na Ústavu aplikované farmacie, a právě aplikovanou farmacií klinická farmacie nepochybně je. Třetím důvodem byla jeho realizace na mé *alma mater*.

Ve své velmi dobře hodnocené diplomové práci (a následně rigorózní práci) jste se věnovala

stabilitě parenterálních roztoků antibiotik a chybám v jejich přípravě, nelákalo vás téma rozvíjet i v doktorském studiu?

Ano, máte pravdu, lákalo. Další rozpracování tématu stabilit parenterálních roztoků a faktorů ovlivňujících jejich kvalitu bylo jedno z mnou navrhovaných témat disertační práce. Překážkou ale byly časové možnosti a nároky na laboratorní vybavení. Zkombinovat práci na celý úvazek s prací v 200 km vzdálené laboratoři by bylo obtížné. Nicméně tématu bezpečnosti infuzní terapie se dále věnuji, podílela jsem se na kurzech Bezpečná infuzní terapie realizovaných Aesculap Akademií a v letošním roce jsme společně spustili workshop Rizika podávání léčiv, jehož jsem odborným garantem.

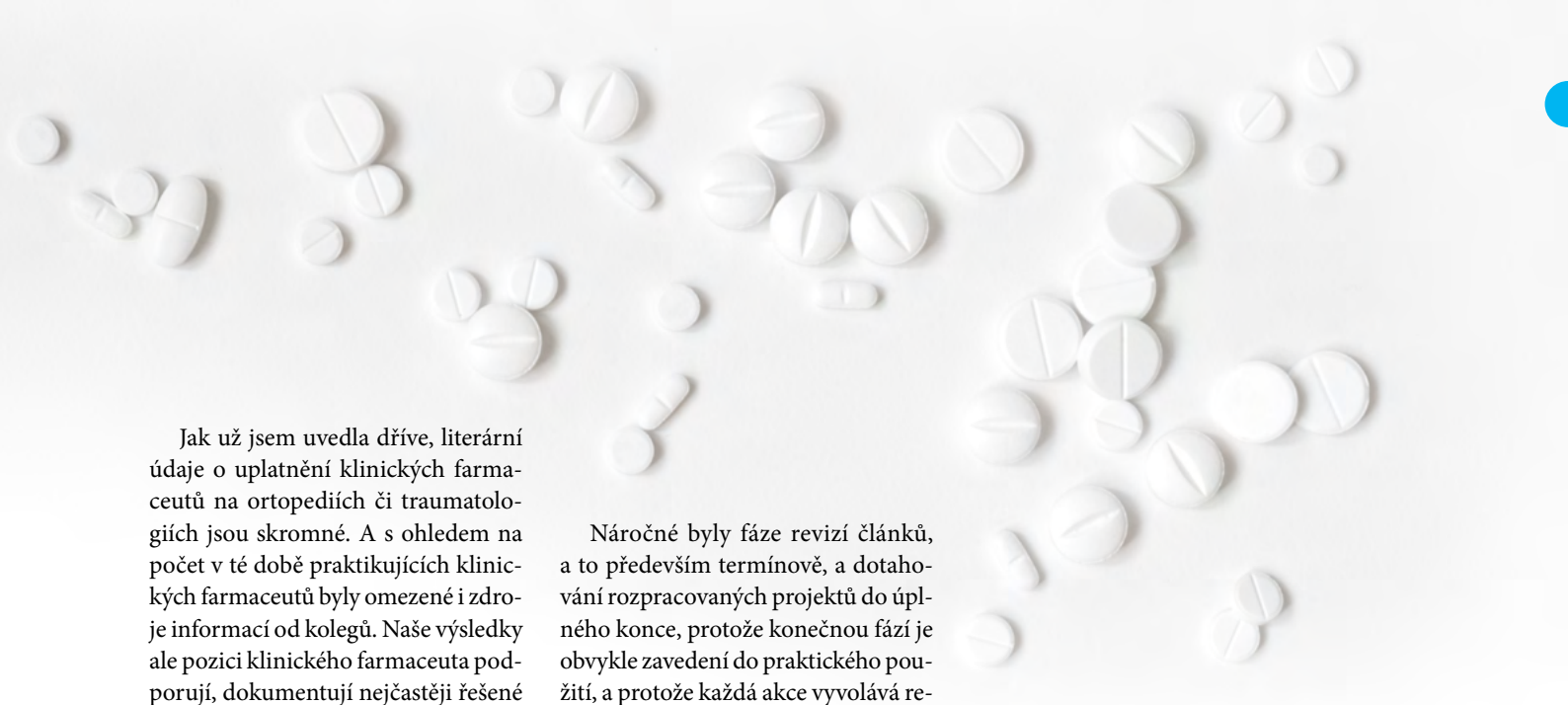
Podle čeho jste tedy vybírala konkrétní téma pro doktorské

studium – byl to váš vlastní námět nebo bylo téma už vypsané?

Svoje současné téma – Klinická farmacie v ortopedii – jsem navrhla sama. Hlavním stimulem byl nedostatek informací o činnostech klinického farmaceuta na tomto konkrétním typu oddělení v době, kdy jsem tuto spolupráci zahajovala.

Čemu přesně jste se ve své disertační práci věnovala? Jaké jste získala výsledky?

Cílem disertační práce bylo zhodnotit možnosti uplatnění klinického farmaceuta na ortopedickém oddělení, tedy odpovědět na otázku, zda se může klinický farmaceut uplatnit jako člen multidisciplinárního týmu i na oddělení, kde farmakoterapie stojí spíše v pozadí. Druhým cílem bylo odpovědět na to, zda svou činností pokryje své náklady, tedy alespoň v teoretické rovině.

Jak už jsem uvedla dříve, literární údaje o uplatnění klinických farmaceutů na ortopediích či traumatologických jsou skromné. A s ohledem na počet v té době praktikujících klinických farmaceutů byly omezené i zdroje informací od kolegů. Naše výsledky ale pozici klinického farmaceuta podporují, dokumentují nejčastěji řešené situace, ukazují účinnost intervencí, které měly zvýšit bezpečnost medikačního procesu a ukazují i ekonomické přínosy plynoucí z prevence potenciálních nákladů.

Práce tak má přesah i do systému vzdělávání a nabízí možnou metodu finančního vyjádření klinicko-farmaceutické péče obecně.

Zjistila jste v průběhu svého výzkumu něco, co vás překvapilo?

Překvapil mě ekonomický výsledek. Překvapilo mě, že prací pouze na jednom chirurgickém oddělení jsem dosáhla *benefit:cost ratio* vyšší než jedna. To znamená, že náklady na mou práci jsou teoreticky plně kompenzovány preventovanými výdaji. O to zajímavější je výsledek při úvaze, že se celým svým úvazkem nevěnuji pouze ortopedickým pacientům, ale přiděleny mám i pacienty interního oddělení a částí úvazku se věnuji dalším činnostem, které nemají přímou návaznost na pacienty, ať už jde o výuku, zpracovávání interních předpisů a postupů apod.

Do určité míry překvapující je i číselná dokumentace vlastního vývoje – ve výsledních práce lze sledovat rozšiřující se farmakologické a farmakoterapeutické znalosti.

Která fáze vašeho výzkumu byla pro vás osobně nejnáročnější a proč?

Náročné byly fáze revizí článků, a to především termínově, a dotahování rozpracovaných projektů do úplného konce, protože konečnou fází je obvykle zavedení do praktického použití, a protože každá akce vyvolává reakci, úspěšné zakončení se pak opakovaně vzdaluje.

Co vás naopak bavilo nejvíce a z jakého důvodu?

Mám ráda výzvy. Baví mě nová zadání, nové úkoly, ... Možnost rozvrhnout si práci. A pak samotná analýza výsledků a hledání jejich možné interpretace.

Chtěla jste být farmaceutem „už od mala“ nebo ve vás to rozhodnutí uzrálo až později během střední školy?

Vyložené „od mala“ se říct nedá, ale zhruba od kvinty jsem preferovala přírodovědné předměty, nakonec jsem se rozhodovala mezi studiem biochemie, medicíny a farmacie. K farmacii mě nakonec přivedla fascinace farmakologií, v té době bych to tedy definovala spíš jako „to bude skvělé vědět, jak se vlastně léčí“. Z tohoto vyjádření je vidět směřování ke klinické farmacii už v době, kdy jsem neměla tušení, že takový obor existuje.

Pracujete jako klinický farmaceut – jak náročné je kombinovat toto zaměstnání s doktorským studiem?

Nejnáročnější je najít si dostatek času. Velkou výhodou je podobná náplň práce klinického farmaceuta a oblast výzkumu. To mi umožňuje pracovat *de facto* na dvou věcech zároveň. Distanční forma studia navíc nevyžaduje pravidelnou přítomnost na fa-

kultě a v době elektronické komunikace není problém řadu věcí vyřešit na dálku. Jak už jsem uvedla dříve, práce na plný úvazek mě limitovala například ve volbě tématu disertační práce, při plnění deadlines, nebo při zahraničním pobytu a konferencích. Kombinace studia a práce, ale i celé řady dalších aktivit nepřímo souvisejících s obojím pak vyústí v práci po večerech, obětování části víkendů či pár dnů dovolené.

Chtěla jste třeba kvůli té náročnosti studium někdy vzdát?

Nikdy.

Která tři slova podle vás vystihují práci klinického farmaceuta nejvíce?

Komunikace, otevřenost a zodpovědnost.

Klinický farmaceut je každodenně nucen komunikovat s řadou lékařů a dalších zdravotníků, nezbytná je určitá míra empatie, komunikační dovednosti, umění vyjednávat a ustoupit a také být otevřený jiným pohledům a názorům na danou problematiku. Klinický farmaceut také nese za své intervence plnou zodpovědnost se všemi důsledky, takže nezbytné je i uvědomění si možných důsledků a ochota je přijmout.

Jak jste se dostala ke své současné práci v Nemocnici Na Bulovce?

K práci klinického farmaceuta jsem se dostala přes inzerát. Dva kliničtí farmaceuti z Bulovky odcházeli na nově vybudované pracoviště. Měla jsem představu o práci klinického farmaceuta z doby práce na rigorózní práci, ale zkušenosti jsem neměla prakticky žádné. Naštěstí zkušenosti byly výhodou, nikoli požadavkem. Takže před Vánoci 2012 jsme se dohodli na nástupu.

Absolvovala jste i stáž v St. Luke's Episcopal Hospital v Houstonu? Čím vás obohatila nebo inspirovala?

Stáž mi dala především nadhled a nápady k další práci. Inspiroval mě systém vzdělávání, a to jak pregraduálního, tak postgraduálního. Některé prvky jsem se pokusila aplikovat v rámci měsíční stáže pro pregraduální studenty u nás Na Bulovce, pilotní podklady k realizaci vícestupňového postgraduálního vzdělávání pak jsou jedním z dílčích výsledků mé disertační práce. Pro mě osobně bylo cenné vidět fungování jednodávkového systému a centralizované přípravy jako jednoho z nejvýznamnějších bezpečnostních prvků, který se v řadě oblastí snažím propagovat. A jsme opět u B/ bezpečnosti a kvality léčiv.

Na jiném zahraničním pobytu jsem prozatím nebyla, v letošním roce jsem se chtěla přihlásit do stipendijního

programu na jedné americké univerzitě, ten se ale letos nebude otevírat.

Konec doktorského studia máte před sebou, plánujete už nějakou další kariérní nebo osobní „metu“, které chcete dosáhnout?

Krátkodobým a střednědobým cílem je skutečně dokončit doktorské studium a získat atestaci v oboru klinická farmacie. Pak se třeba objeví další nové výzvy a další cesty. Ráda bych také znovu odjela na zahraniční stáž. Trochu koketuji i s myšlenkou částečného návratu do laboratoře, ale to je zatím spíš cíl dlouhodobý a potenciální. Do té doby bych ráda pokračovala ve všech započatých aktivitách a dále je rozvíjela.

Co byste doporučila studentovi, který je třeba ve druhém – třetím ročníku a už tak trochu pokukuje

nebo sní o práci klinického farmaceuta?

Nevím, jestli jsem už na pozici toho, kdo může něco doporučit. Ale využila bych jakoukoli možnost komunikace s praxí, a to nejen v rámci předepsaných předmětů. Dále bych doporučila snažit se s praxí maximálně spolupracovat třeba i v rámci diplomové práce. V neposlední řadě využít jakékoli příležitosti vycestovat a získat představu o tom, jak funguje zdravotnictví a klinická farmacie v zahraničí. Propojení zkušeností získaných u nás a v zahraničí pak umožní racionálně zhodnotit, co je přenositelné a co je naopak „národně specifické“ a investovat tedy čas smysluplně. Základem je nemít strach.

ptala se: Kristýna Kounková
foto: archiv Jitky Rychlíčkové,
M. Petrová

Jméno:

Jitka Rychlíčková

Studium:

Farmaceutická fakulta VFU Brno

- ▶ Magisterský obor Farmacie
- ▶ Rigorózní řízení Farmacie
- ▶ Doktorské studium – Bezpečnost a kvalita léčiv

Zaměstnání:

Farmaceut Oddělení klinické farmacie Nemocnice Na Bulovce

Klinická farmacie v ČR

Profesor Jaroslav Květina se v polovině sedmdesátých let zasadil o to, že Česká republika byla v Evropě prvním státem, který realizoval klinickou farmacii v pregraduálním studiu a část absolventů byla cíleně připravována pro spolupráci s lékařem a k poskytování farmakoterapeutických konzilií. Bohužel v té době nebyl systém zdravotní péče připraven na implementaci klinickofarmaceutické péče, a pozice klinických farmaceutů jako zdravotnických pracovníků neexistovaly. Proto bylo nesmírně důležité udržet vizi klinické farmacie. Významně se o to zasloužila Sekce klinické farmacie České farmaceutické společnosti ČLS JEP (vznik 1978), která klinickou farmacii rozvíjela hlavně v oblasti vzdělávání a navazování mezinárodních kontaktů po více než 30 let. Mezi důležité mezníky tohoto období patří: rok 1981 – klinická farmacie se stala čtvrtým farmaceutickým specializačním oborem; rok 1985 – byla vydána první Konceptce oboru klinická farmacie; rok 1997 – vznikla Subkatedra klinické farmacie IPVZ a rok 2005 – byl vydán Vzdělávací program oboru klinická farmacie.

Přestože se v té době několik málo farmaceutů zapojovalo do práce lůžkových oddělení, klinická praxe oboru klinická farmacie nebyla definována, systematizována a standardizována a de facto pro zdravotnický systém neexistovala.

Hlavním podnětem, proč vznikla první dvě samostatná oddělení klinické farmacie v roce 2010 (Nemocnice Na Bulovce a Nemocnice Na Homolce), byla snaha některých zdravotnických zařízení poskytovat kvalitní a bezpečnou zdravotní péči. Úspěšná implementace nově vzniklých jednotek do systému dvou různě velikých a různě zaměřených nemocnic souvisela s tím, že kliničtí farmaceuti zaměstnaní na těchto odděleních měli předchozí zkušenost s prací na lůžkových odděleních, a jejich pracovní úvazek byl určen pouze k poskytování klinickofarmaceutické péče. S obhajobou pozic klinické farmacie stále více vyvstávala potřeba existence samostatné odborné společnosti, která vznikla v roce 2010 (Česká odborná společnost klinické farmacie ČLS JEP).

Na základě definice toho, co je klinickofarmaceutická péče, je možné postupně vytvářet podmínky pro rozvoj systému klinickofarmaceutické péče v ČR. Pro vlastní realizaci klinickofarmaceutické péče je podstatné její legislativní ukotvení a personální zajištění, které se opírá o kvalitní klinicky zaměřené vzdělávání jak v pregraduálním, tak v postgraduálním systému.

Implementace klinickofarmaceutické péče do zdravotnického systému ČR je opřena také o to, že tato péče vede k větší racionalizaci a bezpečnosti podávané farmakoterapie, což je spojeno s jejím ekonomickým benefitem (1).

Obecně lze definovat klinickofarmaceutickou péči takto: klinickofarmaceutická péče je péče, jejímž účelem je racionalizace a optimalizace farmakoterapeutických režimů pacientů klinickým farmaceutem (odborníkem vzdělaným v oblasti farmakologických, fyzikálně chemických a dalších vlastností léčiv) v kontextu znalostí terapeutického používání léčiv, po-

Tabulka 1: Personální zajištění jednotlivých typů oddělení/pracovišť klinické farmacie (3).

Typ oddělení	ZZ	Minimální personální obsazení	Optimální personální obsazení
Oddělení klinické farmacie vyššího typu	ZZ 500–1 000 lůžek akutní péče; ZZ < 500 lůžek akutní péče (pokud má specializovaná centra)	4,0 úvazku KF nebo F zařazeného ve specializační přípravě	1,0 úvazek na 50 lůžek akutní péče
	ZZ > 1 000 lůžek akutní péče	4,0 úvazku KF nebo F zařazeného ve specializační přípravě + vždy na dalších 250 lůžek akutní péče zvýšit minimální personální obsazení o 1,0 úvazku KF nebo F zařazeného ve specializační přípravě	1,0 úvazek na 50 lůžek akutní péče
Oddělení klinické farmacie základního typu	ZZ < 500 lůžek akutní péče	2,0 úvazku KF nebo F zařazeného ve specializační přípravě	–
Pracoviště KF	ZZ následné a dlouhodobé péče	0,5–1,0 úvazku KF nebo F zařazeného ve specializační přípravě	–
Pracoviště zajišťující konzultační službu KF	ZZ dlouhodobé péče	0,2–0,4 úvazku KF nebo F zařazeného ve specializační přípravě	–

F: farmaceut, KF: klinický farmaceut, ZZ: zdravotnické zařízení.

stupů při jejich podávání, zdravotnické dokumentace pacientů, požadavků ošetřujících lékařů a požadavků samotných pacientů; a to tak, aby bylo dosaženo maximálního terapeutického účinku medikace při minimalizaci rizik spojených s užíváním a/nebo podáváním léčiv u pacientů zdravotnického zařízení lůžkové nebo ambulantní péče (2,3).

Pro realizaci systému poskytovatelné klinickofarmaceutické péče je nezbytné vytvořit legislativní rámec. Následující zákonné normy jsou zásadní pro ukotvení klinickofarmaceutické péče v ČR:

- ▀ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování – legislativně ukotvuje klinickofarmaceutickou péči.
- ▀ Vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb – legislativně definuje požadavek na dostupnost klinického farmaceuta pro zdravotnická zařízení lůžkové péče; akutní lůžka standardní a intenzivní péče.
- ▀ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů – zařazuje klinickofarmaceutickou péči mezi hrazené zdravotnické služby.

- ▀ Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR. Částka 3. Ročník 2015 – obsahuje aktuální vzdělávací program oboru klinická farmacie.
- ▀ Vyhláška 421/2016 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami – definuje výkony klinického farmaceuta – odbornost 006.

Na legislativní normy navazují následující dokumenty, jejichž cílem je standardizace systému klinickofarmaceutické péče v ČR:

- ▀ Metodika I: Práce na oddělení klinické farmacie; optimalizace farmakoterapie pacienta – popisuje standardizované postupy a činnosti pro poskytování klinickofarmaceutické péče ve zdravotnických zařízeních lůžkové a ambulantní péče (4).
- ▀ Koncepce oboru klinická farmacie, klinickofarmaceutická péče – definuje účel, činnosti a způsob poskytování klinickofarmaceutické péče, oddělení/pracoviště klinické farmacie, předkládá analýzu současného stavu zajištění klinickofarmaceutické péče a potřebného rozvoje v ČR v období následujících zhruba deseti let (3). Jednou z hlavních priorit koncepce je zajištění standardizované kvality a potřebné úrovně poskytované klinicko-

farmaceutické péče. Dokument je vydán po připomínkách odborných společností organizovaných pod ČLS JEP.

Klinickofarmaceutická péče v ČR je realizována na odděleních/pracovištích různých typů, jedná se o specifický způsob práce v rámci zdravotnických zařízení.

1. Zdravotnická zařízení lůžkové péče

Zásadním způsobem poskytování klinickofarmaceutické péče pro hospitalizovaného pacienta je systematický způsob, který je založen především na proaktivním systematickém odhalování rizik a lékových problémů v medikacích pacientů, není možný bez pravidelných vizit na oddělení, bez komunikace s lékaři a ošetřujícím personálem a bez kontaktu s pacientem, může být prováděn jako komplexní nebo výběrový (3,4.) Komplexní způsob je hlavním způsobem klinickofarmaceutické péče pro akutní lůžkovou péči, vychází z každodenního kontaktu s lékaři, ošetřujícím personálem a pacienty daného oddělení (3,4). Výběrový způsob je doplňkovým způsobem péče, důraz je kladen na to, že pacient má zhodnocenu míru rizikovitosti medikace na základě definovaných rizikových léčiv a/nebo faktorů (3,4).

Tabulka 2: Minimální a optimální požadavky na zajištění klinickofarmaceutické péče pro lůžka akutní péče v ČR

ZZ s počtem lůžek	počet ZZ	lůžka celkem	z toho lůžka následné péče	doporučený typ oddělení/ pracoviště klinické farmacie	minimální počet KF k zajištění KFP pro akutní lůžkovou péči	optimální počet KF k zajištění KFP pro akutní lůžkovou péči
>1 000	11	14 953	222 (1,5 %)	vyšší	55	295
500–1 000	16	10 977	1 009 (9,2 %)	vyšší	64	199
200–499	62	20 778	1 699 (8,2 %)	základní	124	124 (382)
100–199	53	7 740	3 357 (43,4 %)	pracoviště KF	53	53 (88)
<100	46	2 359	1 365 (57,9 %)	pracoviště zajišťující konzultační službu KF	23	23 (20)
celkem					319	694* (984**)

Počet zdravotnických zařízení, počet lůžek: zdroj ÚZIS ČR, Aktuální informace č. 5/2014.

Odhad minimálního a optimálního potřebného počtu klinických farmaceutů vychází z Koncepce oboru klinická farmacie, klinickofarmaceutická péče a viz Tabulka 1.

*Počet klinických farmaceutů pro zajištění klinickofarmaceutické péče na oddělení klinické farmacie vyššího typu (optimální počet) a na dalších odděleních (minimální počet).

**Optimální počet klinických farmaceutů pro zajištění klinickofarmaceutické péče pro všechna akutní lůžka nejen na odděleních klinické farmacie vyššího typu, ale i na dalších odděleních (1,0 úvazek na 50 lůžek akutní péče).

KF: klinický farmaceut, KFP: klinickofarmaceutická péče, ZZ: zdravotnické zařízení.

Konziliární způsob poskytování klinickofarmaceutické péče je hodnocení medikace klinickým farmaceutem na základě přímého vyžádání lékařem v kontextu zdravotnické dokumentace a stavu pacienta (3,4).

2. Zdravotnická zařízení ambulantní péče

Zásadním způsobem poskytování klinickofarmaceutické péče pro ambulantního pacienta je konziliární způsob klinickofarmaceutické péče, tedy na vyžádání lékařem v kontextu zdravotnické dokumentace a stavu pacienta. Systematický způsob poskytování klinickofarmaceutické péče lze nastavit i pro některá specializovaná zdravotnická zařízení ambulantní péče.

Činnosti klinického farmaceuta při poskytování klinickofarmaceutické péče jsou popsány a definovány v koncepčních a metodologických dokumentech, patří mezi ně: vstupní kontrola medikace, identifikace rizikové lékové anamnézy, opakovaná kontrola medikace, farmakoterapeutické doporučení, konzultace s ošetřujícím lékařem pacienta a edukace pacienta (3,4,5). Schválené tři výkony klinického farmaceuta kopírují a legislativně ukotvují zmíněné činnos-

ti. Zásadní je dokumentace činností klinickofarmaceutické péče a nyní už i výkonů klinického farmaceuta tak, aby práce klinického farmaceuta byla kontrolovatelná.

Klasifikace a dokumentace lékových problémů

V současné době není vytvořená žádná jednotná mezinárodní klasifikace lékových problémů, proto jsou v ČR na odděleních/pracovištích klinické farmacie možné dva přístupy k jejich dokumentaci, buď využití různých modifikací PCNE (Pharmaceutical care network Europe) klasifikace lékových problémů, nebo jsou zaznamenávány jednotlivé intervence ke konkrétním léčivům a důvody, které k nim vedly (4,6).

Typy oddělení klinické farmacie a jejich personální zajištění

Organizační jednotkou v rámci zdravotnického zařízení lůžkové péče je oddělení/pracoviště klinické farmacie, kde je klinickofarmaceutická péče realizována. V ČR je nyní asi 33 oddělení/pracovišť klinické farmacie, na kterých pracuje zhruba 80 klinických farmaceutů nebo farmaceutů ve specializační přípravě (7).

Otázkou je, jak velký prostor v rámci České republiky se otevírá pro uplatnění absolventů farmaceutických fakult.

1. Zdravotnická zařízení lůžkové péče

Vhodný typ organizační jednotky pro daný typ zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou (akutní, následnou, dlouhodobou) péči je blíže specifikován v Tabulce 1. Tabulka 2 shrnuje minimální a optimální požadavky na zajištění klinickofarmaceutické péče pro lůžka akutní péče v ČR.

2. Zdravotnické zařízení ambulantní péče

V současné době je doporučeno, aby oddělení/pracoviště klinické farmacie poskytující klinickofarmaceutickou péči pro lůžka akutní, následné a dlouhodobé péče na vyžádání poskytovala konziliární klinickofarmaceutickou péči i pro ambulantní sféru. Pro některá specializovaná zdravotnická zařízení ambulantní péče lze zřídit kterýkoli typ oddělení/pracoviště klinické farmacie viz Tabulka 1.

V ČR je potenciál pro existenci cca 188 oddělení/pracovišť klinické farmacie, na kterých by v optimálním případě mohlo pracovat kolem 984 klinických farmaceutů. Tohoto optimálního stavu nelze dosáhnout najednou, ale pouze postupně v několika krocích, od zajištění alespoň minimálního personálního zabez-

pečení klinickofarmaceutické péče pro akutní lůžkovou péči (potřeba 319 klinických farmaceutů) přes optimalizaci personálního zajištění oddělení klinické farmacie vyššího typu (potřeba dalších 375 klinických farmaceutů) až k optimálnímu personálnímu zajištění klinickofarmaceutické péče pro veškerou akutní lůžkovou péči (potřeba dalších 290 klinických farmaceutů).

V současné době máme v klinické praxi pouze 8 % klinických farmaceutů z celkového potřebného množství a pouze 17,55 % zdravotnických zařízení poskytujících akutní lůžkovou péči poskytuje také klinickofarmaceutickou péči. Možnosti rozvoje klinickofarmaceutické péče v ČR a možnosti uplatnění absolventů farmaceutických fakult jsou veliké.

text: Jana Gregorová^{1,3},
Kateřina Langmaierová^{2,3}
Oddělení klinické farmacie, Nemocnice Na Bulovce, Praha¹, Medipac s.r.o., Teplice², Ústav aplikované farmacie, Farmaceutická fakulta VFU, Brno³

Zdroje

- 1) Rychlíčková J, et al. Evaluation of Clinical Pharmacists' Interventions in the Czech Republic. *Pharmacotherapy*. 2016;36(7):766-73.
- 2) American College of Clinical Pharmacy - www.accp.com.
- 3) Gregorová J, et al. Konceptce oboru klinická farmacie, klinickofarmaceutická péče. 1. vyd. Praha:AMCA,2016. ISBN978-80-906086-7-2.
- 4) Gregorová J, et al. Metodika I.: Práce na oddělení klinické farmacie; optimalizace farmakoterapie pacienta. 1. vyd. Praha: AMCA, 2013. ISBN 978-80-905449-1-8.
- 5) Gregorová J, et al. Standardization of clinical pharmacist's activities: Methodology. *Saudi Pharmaceutical Journal*. 2017; <http://dx.doi.org/10.1016/j.jsps.2017.02.005>.
- 6) Pharmaceutical care network Europe - www.pcne.org
- 7) ČOSKF ČLS JEP - www.coskf.cz/kontakty/pracoviste/

Doc. Tremlová a dr. Andreas Afxentiou

Propagace Fakulty veterinární hygieny a ekologie na Kypru

V roce 2016 byla uzavřena smlouva s kyperskou agenturou J. Afxentiou Educational Advisors Ltd. o propagaci FVHE a získávání studentů z Kyperské republiky a Řecka pro studium ve studijních oborech fakulty akreditovaných v anglickém jazyce. Ve dnech 17. až 19. února 2017 se v hlavním městě Kyperské republiky Nicosii konal mezinárodní veletrh Cyprus International Fair – „Education and Career“, na kterém fakultu kromě pracovníků agen-

tury reprezentovala děkanka doc. Tremlová a proděkanka doc. Pištěková. Výsledkem pracovní cesty bylo upřesnění podmínek nábory zahraničních studentů a způsob propagace studijních programů, a snad i úspěšné zahájení výuky v některém studijním programu FVHE v příštím roce.

text: Mgr. Jana Doleželová,
doc. Vladimíra Pištěková
foto: doc. Vladimíra Pištěková

Když nemůžeš, přidej

ANEB AKTIVNÍ ROK S ÚSTAVEM TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

► „Při zajišťování a organizaci pohybových aktivit vycházíme ze zdravotního stavu a úrovně pohybové zdatnosti mladé generace. Stále klesající fyzická kondice mladých je výsledkem nedostatečného pohybového zatížení, narůstajícího stresu a nesprávných stravovacích návyků. Tento trend doprovází rostoucí počet civilizačních chorob, které se objevují už i u mladších věkových skupin,“ říká na úvod za kolektiv Ústavu tělesné výchovy a sportu VFU Brno (ÚTVS) Jiří Chodníček. Jaké aktivity společně s kolegy pořádají?

„Uvědomujeme si, že kromě snahy eliminovat ty negativní vývojové faktory je posláním tělesné výchovy na vysokých školách taky připravovat studenty na výkon náročného povolání a poskytovat jim podmínky a prostor ke kompenzaci náročného studia. Proto se všichni tři snažíme stále zdokona-

lovat systém tělesné výchovy tak, aby umožňoval co největšímu počtu studentů a zaměstnanců navštěvovat pestrou paletu pohybových aktivit. Loni jsme pro studenty všech tří fakult připravili nabídku 26 druhů sportu. Na začátku každého semestru si tak mohl každý vybrat sport nebo pohybovou

Výsledky jarního Týdne sportu 2017 (3. 4. - 7. 4.):

Volejbalový meziročnickový turnaj - celkem 8 týmů (cca 100 studentů); pořadí: 1. Rumové víly, 2. Pí Motýli, 3. Meko Žbirka, 4. Flákoty, 5. Nahecovaní, 6. Chceme párky, 7. Alkoholico, 8. Lízejte míče

Turnaj v miniflorbalu - 4 týmy (60 účastníků); pořadí: 1. Meko Žbirka, 2. Na plech, 3. Nahecovaní, 4. B tým

Aerobic maraton: 100 účastnic

Turnaj v badmintonu: 20 dvojic; vítězové: A skupina - Lenka Večerková, Jirka Slavík, B skupina - Veronika Viestová, Matěj Sonnenschein

Nechyběl ani turnaj ve stolním tenise a ultimate frisbee. Sportovci dostali i občerstvení a odměnu v podobě hodnotných cen.

aktivitu přesně podle svého zájmu,“ pokračuje Chodníček. Dodává, že tento systém nabídl volná místa 1 500 studentům.

Nedílnou součástí zmíněného systému je již 43 let fungující Vysoko-

Sportovci na VFU využívají i tělocvičny přímo v univerzitním kampusu

Oblíbený dětský den se letos uskuteční 31. 5.

Další oblíbenou tradicí je „Mikuláš pro děti“

POZVÁNKY

(sobota) 13. 5. – Vídeňské Alpy

VSK VFU Brno pořádá pro studenty a zaměstnance VFU jednodenní zájezd do Vídeňských Alp. Tímto zájezdem otevíráme již 26. sezonu oblíbeného turistického putování po Alpách. Info Dr. Kubernát.

(sobota) 20. 5. – Rožnovská Bečva

VSK VFU Brno pořádá pro studenty a zaměstnance VFU jednodenní cyklozájezd na Rožnovskou Bečvu. Info. Mgr. Chodníček.

Turnajů pořádaných ÚTVS se účastní i týmy z jiných univerzit

školský sportovní klub VFU Brno (dále jen VSK). Je úzce spjat s ÚTVS a na jeho práci se podílejí všichni pracovníci Ústavu. Po zaplacení členského poplatku mohou klub využívat studenti i zaměstnanci VFU. Každý ze studentů má možnost si podle svého rozvrhu zvolit během týdne až pět různých pohybových aktivit. „To považujeme za ideální stav. Každý, kdo má o pohyb a cvičení zájem, najde na VFU dobré podmínky,“ vysvětluje předseda VSK Chodníček.

V roce 2016 v 10 oddílech aktivně sportovalo 584 členů. Z celkového počtu bylo 527 vysokoškolských studentů, 24 aktivních učitelů a 13 důchodců. Zaměstnanci VFU navštěvují hlavně oddíly volejbalu, kopané a rekreačního cvičení. Po úspěšném semináři, věnovaném cvičení na balonech, se každou středu schází ke cvičení také zájemci z řad zaměstnanců a pod vedením se učí používat tuto nejjednodušší rehabilitační pomůcku.

„Náročné studium na VFU Brno lze jen obtížně skloubit s vrcholovým sportem. Proto se na něj nezaměřujeme, ale snažíme se o rozvoj výkonnostního sportu. I když nemůžeme konkurovat velkým univerzitám, podporujeme naše studenty v účasti na soutěžích České asociace univerzitního sportu. Snažíme se získat studenty k reprezentaci VFU ve vysokoškolských soutěžích a na Českých akademických hrách,“ přibližuje aktivitu Chodníček.

V roce 2016 byly v rámci Sportovních přeborů vysokých škol ČR uspo-

řádány ve sportovní hale VFU Brno čtyři kvalifikační turnaje Českých akademických her (ČAH) – ve volejbalu mužů a žen, florbalu žen a futsalu mužů. „V kvalifikačních bojích obsadily týmy VFU jedno 3., dvě 4. a jedno 5. místo.

Uspořádáním 15. ročníku ČAH byla loni pověřena Univerzita Pardubice. Hry se konaly od neděle 26. 6. do pátku 1. 7. 2016. „Vzhledem k termínu univerzitu reprezentovali pouze tři studenti. Výprava do týmové soutěže vysokých škol České republiky získala 7 cenných bodů. Díky tomu byla naše univerzita ve výsledku na 19. místě z 41 zúčastněných škol. Na úspěšném vystoupení na pardubických sportovních hrách se nejvíce podílela Kateřina Walachová ve squashi a plavkyně Veronika Milerská,“ vypočítává úspěchy Jiří Chodníček.

Společně s VSK VFU uspořádal ÚTVS v zimních měsících minulého roku lyžařský kurz v Janských Lázních, běžecký kurz na chatě Kantorka, lyžařský přejezd hřebenu Orlických hor a dva sjezdové lyžařské kurzy ve francouzském středisku Vars a italském Ponte di Legno. Jaro následně patřilo již zmíněným kvalifikacím na 15. České akademické hry i oblíbenému dubnovému „Týdnu sportu na VFU“. Za účasti farmaceutických fakult z Bratislavy a Hradce Králové se loni uskutečnil již 26. ročník mezinárodního turnaje veterinárních a farmaceutických VŠ ve volejbalu o „Pohár rektora VFU Brno“.

K aktivitám v péči ÚTVS patří i bohatá turistická nabídka: „V sobotu 14. května 2016 jsme zahájili s našimi studenty jubilejní 25. sezónu alpských putování jednodenním výletem do oblasti pohorí Hohe Veitsch. Pro zaměstnance jsme o týden později připravili úspěšný cykloturistický výlet do rakouského údolí Wachau a v létě ještě turistický výlet do Vídeňských Alp. Tradiční základy vysokohorské turistiky, pořádané pravidelně v letních prázdninách, se loni uskutečnily v Rakousku. Opakovací turnusy nás pak zavedly do Vysokých Tater a nově jsme navštívili Solnou komoru. Domácí základnu pro turisty a cykloturisty jsme tentokrát zaměřili na poznávání Písecka. Úspěšná turistická sezóna nám loni skončila 21. října opět v Rakousku, kdy jsme se se studenty vydali na náhorní plošinu Hohe Wand.

Na podzim se uskutečnila valná hromada VSK, na které byly přijaty nové stanovy klubu a VSK VFU byl zaregistrován jako občanské sdružení. Závěr roku přinesl sportovcům na VFU ještě 35. ročník basketbalového turnaje, 16. ročník oblíbeného podzimního „Týdne sportu na VFU“, kterého se podobně jako na jaře zúčastnilo 320 aktivních sportovců. Poslední sportovní akcí roku 2016 byl 12. ročník Mikulášského turnaje v minifutsalu, na kterém se tradičně setkala mnoho absolventů VFU Brno.

Kolektiv ÚTVS ale nezapomíná ani na nejmenší příbuzné studentů a zaměstnanců. Společně s pracovníky Kliniky chorob koní FVL pořádají dvakrát ročně sportovní odpoledne – u příležitosti Mezinárodního dne dětí a Mikuláše. Na letošek se navíc plánuje i obnova pořádání oblíbeného příměstského sportovního tábora.

text: Jiří Chodníček, redakce

foto: Petr Krátký, Kristýna Kounková

Účastníci kurzu stráví na VFU celkem 108 výukových hodin

Přípravný kurz na VFU Brno – biologie, chemie a fyzika

Pro zájemce o studium na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno, resp. na jedné ze tří fakult (FVL, FVHE, FaF), je určen přípravný kurz, který zvýší šance na přijetí a usnadní celé přijímací zkoušky. Přípravný kurz se pořádá již 16 let a za poslední tři roky je počet účastníků v průměru 198 ročně (z toho 25 chlapců a 173 dívek). Kromě účastníků z ČR je zastoupeno i Slovensko (v průměru 45 účastníků), Ruská federace dva účastníci.

Pod vedením vyučujících si účastníci kurzu procvičí jednotlivé typy příkladů a zadání v biologii, chemii a fyzice, které jsou součástí písemného testu přijímací zkoušky. Kurz probíhá každoročně od září do dubna v 18 termínech o sobotách, vždy od 9:00 do 14:00 hodin (celkem 108 výukových hodin) na VFU Brno. Syllabus studia byl připraven ve spolupráci s fakulta-

mi (FVL, FVHE, FaF) a vyučující jsou převážně z jednotlivých ústavů fakult. V průběhu přípravy na přijímací zkoušky mají účastníci k dispozici vzorové otázky ze středoškolské biologie, chemie a fyziky a studijní texty, které jsou pro všechny zúčastněné na stránkách e-learningového systému moodle provozovaného VFU Brno, k němuž účastníci při zahájení kurzu dostávají přístupové heslo. Podrobné informace o přípravném kurzu včetně přihlášky a programu výuky lze nalézt na web site VFU Brno, a to <http://www.vfu.cz/studium/icvi/kurz-pro-zajemce-o-studium-na-vfu.html>. Garantem a organizátorem kurzu je Institut celoživotního vzdělávání a informatiky VFU Brno.

text: M. Treu

foto: archiv Institutu celoživ. vzdělávání

Kandidáti na krále a královnu Majálesu – Jirka z FVL a Andrejka z FaF

Ohlédnutí za loňskou výpravou

Brněnský majáles v podání VFU

V posledním měsíci jste si mohli v areálu VFU všimnout velkého množství plakátků, většinou v modrých barvách, které lákaly na Brněnský majáles. O co vlastně jde? Brněnský majáles je největší hudební festival spojený se studentskými oslavami jara. V Brně má už několikiletou tradici a letos připadá na sobotu 6. května, hlavní program se bude odehrávat na Brněnském výstavišti. V tomto roce se nám poprvé povedlo zúčastnit se všech doprovodných akcí a dokonce kandidovat na post brněnského krále a královny. Právě díky tomu jsme se postavili vedle ostatních brněnských univerzit jako rovnocenní soupeři. To vše společnými silami IVSA Brno a Unie studentů farmacie za vřelé podpory vedení univerzity.

Samotnému Majálesu předchází spousta práce. Pro nás akce začala už 21. února „na Melodce“, kde jsme vybrali naše kandidáty na krále a královnu Brněnského majálesu. Stali se jimi **Jiří Slavík z Fakulty veterinárního lékařství** a **Andrea Brožovičová z Farmaceutické fakulty**. Následovalo velké množství schůzek, jednání a telefonátů, ale dopracovali jsme se až

na společnou stavbu májky 6. dubna. Naši přítomnost rozhodně nebylo možné přehlédnout, protože právě my – a to máme nejméně studentů ze všech zúčastněných univerzit – jsme měli největší zastoupení. Májka stojící na náměstí Svobody symbolizuje probíhající „**měsíc studentů**“. Ten vyvrcholí právě 6. května na Brněnském výstavišti. Během tohoto rušného měsíce jsme se aktivně podíleli na řadě doprovodných událostí. Například při *Studentském odpadkobraní* 20. dubna se studenti společně pokusili vyčistit park Hády od nelegálních skládek. Další akcí byly třeba koncerty studentských kapel. Celý „měsíc studentů“ je ale především o sblížení studentů z jednotlivých univerzit s cílem vytvořit **propojenou studentskou komunitu**.

Někdo by mohl říct, že je majáles pouze o hudbě a alkoholu, ale není tomu tak. Každý z kandidátů na krále si musí připravit **projekt**, který má obohatit studentský život v Brně, a musí si ho **obhájit před primátorem města Brna**. Pro každého kandidáta je to příležitost ukázat, co v něm je, a reprezentovat univerzitu opravdu po celém

Brně. Královna má kreativnější úkol – vytvořit **alegorický vůz**, který bude symbolizovat její školu. Přehlídka jednotlivých alegorických vozů se koná dopoledne 6. května v rámci průvodu z náměstí Svobody do areálu BVV. Tím se centrum dění přesune od májky právě na výstaviště.

Pokud stále váháte s účastí, máme pro vás menší překvapení. Vedle našeho alegorického vozu pojedou sám **Tomáš Klus** a bude zpívat přímo pro nás, pro VFU. Není to lákavé?

Pomalou se blížíme do finise a napětí z neustálého vypětí je skoro hmatatelné. Čeká nás ještě hodně práce a každá ruka se hodí, proto sledujte naši stránku na Facebooku – *VFU na majáles* a pomozte nám dotáhnout to do konce! Hlasujte, sdílejte, pomáhejte!

Ať už vyhraje nebo ne, už teď vím, že na nás i na svou školu můžu být pyšná, protože i s tak velkým početním rozdílem **dokážeme s ostatními univerzitami držet krok**.

text: Zuzana Klímová,
koordinátorka příprav
foto: IVSA Brno

Přednáška byla zaměřená zejména na prvodárce z řad studentů

Daruj krev, daruj život!

Ve středu 8. března jsme uspořádali přednášku *Daruj krev, daruj život*. Přednášejícími byly MUDr. Hohlová a zdravotní sestra z Tkáňového a transfuzního oddělení Fakultní nemocnice Brno. Přinášíme přehled základních informací, které by mohly zajímat zejména prvodárce:

Podmínky pro darování krve:

- ▶ 18–65 let (prvodárce do 60 let)
- ▶ minimálně 50 kg
- ▶ nemáš žloutenku B nebo C, HIV, malárii, vážné chronické a psychiatrické onemocnění
- ▶ nejsi v rizikové skupině (promiskuita, užívání drog)
- ▶ v roce 1980–1996 jsi nebyl déle jak 6 měsíců v Anglii nebo Francii (BSE – nemoc šílených krav)

Jsi prvodárce a nevíš, jak na to? Darování krve je založeno na dvou principech, a to jsou **dobrovolnost a bezplatnost**. Jako prvodárce můžeš přijít bez objednání v pondělí – čtvrtek mezi 6:30–10:00 hod. Kromě toho, že splňuješ výše zmíněné podmínky,

je ještě několik věcí, které by tě mohly indisponovat pro aktuální odběr. Je to nemoc, zranění či opar (méně než 14 dní po uzdravení), ošetření zubů, klíště (4 týdny), očkování na žloutenku typu B (4 týdny), jiná očkování (při normální reakci 3 dny po očkování), tetování, piercing, operace a endoskopické vyšetření (6 měsíců) a cestování (ochranná lhůta závislá na konkrétní situaci v každé zemi). Časový rozstup odběrů plné krve se liší podle pohlaví. Muži mohou krev darovat 4x ročně, ženy 3x. Darování krevní plazmy a trombocytů se do toho nezapočítává.

Den před samotným odběrem hodně pij a odpočivej, nutná je i dvánáctihodinová dieta (žádný tuk, alkohol). **V den odběru** hodně pij a normálně se nasnídej, např. rohlík s marmeládou, ovoce, zelenina (ale žádné mléčné a masné výrobky, celozrnné pečivo s olejnatými semeny, ořechy). Kuřáci by neměli před odběrem min. 3 hodiny kouřit.

Po příchodu vyplníš dotazník o zdravotním stavu a registruješ se (nezapomeň občanský průkaz a kar-

Přednášky se ujal pracovníce z TTO Fakultní nemocnice Brno

tičku ZP). Bude ti odebrán malý vzorek krve, ze kterého se kontroluje krevní obraz. Potom půjdeš na zdravotní prohlídku a po ní už jen počkáš, až si tě sestřičky zavolají na odběrový sál. **Samotný odběr** trvá 5–10 min. Poté se půjdeš občerstvit a měl bys počkat alespoň 30 minut pro případ, že by se ti udělalo nevolno. Po zbytek dne bys měl odpočívat, nesportovat a nedržet nic těžkého v ruce.

Pokud by u tebe do 48 hodin proběhlo nějaké onemocnění, nezapomeň to transfuznímu oddělení nahlásit. Jestli studuješ v Brně a bydlíš v jiném městě, věz, že by se transfuzní oddělení neměla střídat, protože pro využití plazmy jsou nutné minimálně 2 odběry.

Víc na tom není. Odměnou za darování krve ti bude zjištění krevní skupiny, kontrola krevního obrazu a tlaku a hlavně dobrý pocit! Pokud potřebuješ více informací, navštiv stránku TTO FN Brno (<http://www.fnbrno.cz/transfuzni-a-tkanoveoddeleni/k1489>) nebo jejich Facebook.

text: Barbora Kuklová, 4. ročník FaF
foto: Unie studentů farmacie

Irské skřítky Leprikony jsme hledali i na pobřeží

Bylo nás jedenáct a potkali jsme Leprikona

ANEŽ IVSA BYLA V DUBLINU

Jak to už při práci Exchange Officera bývá, začínala jsem si na začátku semestru plánovat, jaké neznámé vody v tomto akademickém roce prozkoumáme. Nepřemýšlela jsem nad tím sama, z řad chtivých studentů přicházely brilantní nápady jako Japonsko, Rusko a jiné perličky, za které bych dala svou originální učebnici Najbrta, ale jelikož jsem realista, snažila jsem se držet při zemi. Uvědomovala jsem si, že i přes myšlenky na rozpočet a možnosti, musím studenty zaujmout a nabídnout jim opravdovou odměnu za jejich práci a možnost zažít nevídané. Oslovila jsem proto v přepočtu asi 10 zemí, ale stále se dostávalo jen odmítání, ve stylu: „Víš, my už máme výměny naplánované.“ anebo, pro mě nepochopitelné, „Nevíme, zda by měli naši studenti zájem o výměnu s vámi!“ Už jsem se pomalu smířovala s tím, že letos to nebude žádná velká hitparáda. Těsně před Vánoci, kdy už jsem své snažení o bomba destinaci pomalu vzdávala, mi zapípal mobil s novou zprávou na Messengeru. Odesílatel:

Orna Feehan, Exchange officer, IVSA Dublin, Irsko! Nadšením jsem, sedíc v šalině, málem vyjekla a hned jsem tyto skvělé zprávy šířila dál. Rozebrali jsme to na Radě, vznikl plakát, vybralo se osazenstvo a bylo to tady!

Příjezd do Irska byl nezapomenutelný. Počasí jako ze Sweeney Todda, všude okolo nizoučké budovy stavěné ve stylu typické georgiánské architektury a nezaměnitelné barevné dveře. Náš pobyt oficiálně začínal 3. dubna setkáním v kampusu univerzity UCD Dublin, která sídlí asi 30 minut od samotného centra Dublinu. Dočkali jsme se velmi vřelého, typicky irského, přivítání ve stylovém dvoupatrovém univerzitním baru (ano, a bude toho víc, zavřete ústa). Večer byl plný seznamování, nových dojmů a zážitků – irští studenti nám zahráli typické irské písně, dokonce se pokusili nás naučit jeden z tanců. Osobně bych řekla, že jsme přitom vypadali spíše jako lachtani snažící se dostat z vody na souš, přes velmi, velmi dlouhou cestu plnou překážek. Ale sblíživacího efektu bylo

docíleno na jedničku! Nakonec jsme se, vybaveni jídlem, a hlavně toaletním papírem, rozešli k našim dočasným domovům – do bytů našich hostitelů.

Hned na druhý den nás čekalo brzké vstávání, ale sladká odměna byla jistá! Před budovou veterinární fakulty nás čekal školní autobus, který nás ve velkém stylu dovezl na školní farmu. Už z okýnek jsme zírali s otevřenou pusou – moderní nové budovy, kravičky šťastně se pasoucí na té nejzelenější trávě na světě a taky jehně. Ne, že by tam bylo jen jedno, ale tohle specifické jehně, nás nejspíš chtělo přivítat. Pobíhalo si po areálu a dosti obstojně hrálo na nervy místnímu technikovi a pomáhajícím studentkám, kteří se jej snažili odchytit. Dostalo se nám velmi zajímavého výkladu ze strany jednoho z učitelů, prohlédli jsme si celou farmu, dojírnu a místní systém. Irské kravičky mají vskutku krásný život. Většinu roku žijí na pastvě, s výjimkou – dle místních – tvrdší zimy (příčemž musím podotknout, že zimy v Irsku se pohybují okolo -1 °C), dojení a po-

(Téměř) celá česká skupinka

rodu. Jejich systém je tedy grass-fed a při produkci dbají spíše na kvalitu než na kvantitu – pro lepší vysvětlení – kladou důraz na množství kilogramů tuku a bílkovin a irské plnotučné mléko má při prodeji 4 % tuku, odtučněné 2,5 %. Ale abyste moc nesmutnili – na typických farmách je průměrně jen 65 krav a musíme si tedy uvědomit, že tento systém by u nás nebyl udržitelný. Navíc v zimě nám tráva zmrzne a v létě shoří, budme tedy rádi za naše siláže.

V nadcházejících dnech nás čekaly zážitky z veterinární budovy a celého kampusu. Navštívili jsme učebny anatomie, patologie, přednáškové místnosti a prošli jsme si celý gigantický areál. K naší, pouze však titěrné, závislosti jen přispělo, že studenti si zde užívají kino, plavecký bazén, obří posilovnu, divadlo, restaurace jako Subway, kavárny a mnoho dalšího. Když si však uvědomíme, že UCD je největší univerzita v Irsku, je vše hned pochopitelnější. Setkali jsme se také s děkanem veterinární fakulty Dr. Michaelem Dohertym. Velice mile a otevřeně nás přivítal, v pro nás velmi formálním duchu – dostali jsme tác se sušenkami, kávu a čaj, po kterých za chvíli nebyla ani stopa a situaci naopak zase krásně odlehčil prosbou o společnou fotku. Na jeho Twitter.

Je více než samozřejmostí, že jsme nemohli prošvihnout nádherné dublinské centrum se všemi památkami, lidmi a kulinářskými hříchy. Já měla fish n' chips za ten týden asi pětkrát, pak víme, proč jsem mohla vyhodit pásek, že. Prošli jsme si

Trinity college, St.Patrick's a Christ Church's cathedral, St.Stephen's Green park a v neposlední řadě nezapomenutelný Phoenix park i se ZOO, s odborným výkladem. Ve Phoenix parku je již od 17. století chováno stádo daňků, kteří jsou zde sice vedeni v určité evidenci, ale jinak si zde žijí vcelku divokým a poklidným životem. Taky se někdy mazlí s turisty a až poněkud drze od nich vyžadují jídlo...jinak to nebylo ani s námi.

Centrum, s veškerou zábavou, kluby, jídlem, typickými irish pubs s živou hudbou a temperamentními Iry bylo sice úchvatné, ale irská příroda?! Dech beroucí! V průběhu týdne jsme měli možnost vyrazit na pobřeží, ať už v dublinském přístavu nebo v městské části Blackrock, a podívat se, jakéže je moře tady. Stejně krásné jako všude, jen my jsme dostali bonus v podobě velkého odlivu a mohli se předbíhat v hromadách mušlí.

Nezůstali jsme však jen u pobřeží a vydali se na cestu k asi hodinu vzdálenému jezeru Glandalough. Slova na popis té nádhery ani nestačí, proto si svůj názor udělejte sami, dle příložené fotografie. V neděli nás navíc čekal výlet do vesnice Howth, která leží na malém poloostrově, ale spadá stále pod Dublin. Orna si pro nás připravila osmikilometrový pochod po pobřeží s nezaměnitelnými výhledy až na horizont. Mohli jsme si tedy to irské countryside vychutnat plnými doušky, ke konci se přidalo i pár kapek dešťové vody, pro zpestření. Jinak jsme společně i s místními usoudili, že se jednalo o jeden z nejteplejších týdnů v jejich

Foto s IVSA nástěnkou nesmí chybět na žádné výměně

Bez našeho povšimnutí nezůstal ani jeden kostlivec v místním kampusu

roce a že je dost možné, že léto tímto mají z krku.

Shrnuto jedním, mým oblíbeným, slovem to bylo BOŽÍ. Věřím tomu, že i zbytek naší dobrodružné výpravy si pobyt náramně užil a už teď se nemůžeme dočkat návštěvy našich nových irských přátel. Já už jsem si pro jistotu domluvila prázdninový pobyt u Orny doma, na jihu Irska. Opět jsme tedy dokázali, že nová a krásná přátelství mohou vznikat kdekoli, kdykoli a klidně v cizím jazyce! Doufám, že se vám má reportáž líbila a těším se na viděnou na další výměně.

Vaše EO

text a foto: Jana Vrábelová, 2. ročník FVL

Murchison falls – západ slunce

Murchison falls

SEP v Ugandě

V následujících řádcích se vám pokusím přiblížit průběh mého 35denního výměnného programu v africké zemi Uganda. Moje SEP dobrodružství začalo na konci června minulého roku. Mým domovem pro následující měsíc měla být Kampala, hlavní město Ugandy.

Během prvních pár dní jsem měl možnost se přesunout do dětských let, kdy mě ugandští kamarádi učili přecházet místní silnice. Možná to někomu přijde vtipné, ale přejít ugandskou šestiproudovku není nic lehkého. I když jsem čekal, že uvidím pouze pár aut, opak byl pravdou. Ještě více mě překvapila neexistence pravidel silničního provozu. A i když se objevil nějaký semafor nebo přechod pro chodce, mělo to spíše dekorativní charakter.

Další věc, na kterou jsem si musel zvyknout, byla místní strava. V té mi nejvíce chybělo maso, jelikož se jednalo převážně o pochoutky rostlinného původu, ale i tak jsem si ji rychle zamiloval. Základ typického ugandského jídla tvořily většinou 4 různé přílohy vedle sebe. Mezi ně patřily rozmačkané zelené banány zvané „matoké“, dále rýže, brambory, sladké brambo-

ry, kořeny z manioku (kasawa), indické placky „chapati“ nebo posho-kaše z kukuřičné mouky. Ke změně docházelo tedy pouze v hlavní části jídla, která se přidávala k přílohám. Nejčastěji se jednalo o omáčky s fazolemi případně hráškem.

Hlavním důvodem mého pobytu ale byla měsíční praxe ve farmaceutické továrně vyrábějící antimalarika a antiretrovirotika pro africké obyvatelstvo. Kromě absolvování 4 týdnů ve farmaceutickém průmyslu jsem také strávil týden v nemocniční lékárně v Mulagu. Zde mne zaujala absence elektronické evidence, kdy se veškeré pohyby léčiv musely každodenně kontrolovat a zapisovat bez pomoci počítače. Do nemocniční lékárny si každý den chodili pacienti s recepty a léky jim byly vydávány stylem, že jim je farmaceuti odpočítali dle předpokládané spotřeby do sáčku. Zajímavostí bylo, že každé oddělení v nemocnici mělo svou vlastní lékárnu a také jen léčiva, která se na daném oddělení používala. Po týdnu stráveném v Mulagu jsem se přesunul do továrny, kde produkovali antimalarika a antiretrovirotika. Továrna patří k největším farma-

Murchison falls

ceutickým producentům ve východní Africe a u jejího zrodu stála ugandská vláda a indická farmaceutická společnost Cipla. Na začátku praxe jsem byl zařazen do skupiny 40 studentů pocházejících z různých afrických zemí.

Ve firmě jsme se pohybovali pod dohledem odborníků, převážně farmaceutů. Přítomnost při jednotlivých krocích výroby byla prokládána přednáškami v tréninkové místnosti, které pojednávaly o celkovém fungová-

Komprese tablet

Jinja

ní firmy a legislativě. Během měsíce jsme měli možnost se i zapojovat do menších praktických činností na odděleních výroby, balení, kontroly kvality a skladů.

I přes časovou náročnost stáže jsem se rozhodl obětovat volný čas výletům. Před absolvováním praxe v průmyslu jsem se stihl seznámit s hlavním městem Kampalou a jejími památkami, poté jsem měl času méně a cestoval jsem především o víkendech.

Kromě zlepšení profesní angličtiny jsem zdokonalil i své farmaceutické znalosti. Výborné zázemí, vstřícnost personálu a kamarádští studenti mi nedovolují nic jiného, než hodnotit tuto zkušenost více než pozitivně. A i když byla tato forma vzdělávání časově náročná, budu na praxi dlouho vzpomínat.

text a foto: Tomáš Bárta,
student 4. ročníku FaF

S rwandskými studenty v Kigali

Poloviční farmaceuti byli řádně označeni

Zdárně překonanou polovinu studia rád oslaví každý

50% farmaceuti slavili na Favále A VYBÍRALI NA PROJEKT ŠANCE OLOMOUC

► Téměř každý nový student Farmaceutické fakulty si říká, že pět let se zdá jako věčnost. Představa, že musí psát každý týden protokoly a chodit na spousty cvičení a přednášek, je pro čerstvého maturanta více než zdouhavá. Naštěstí se struktura studia během semestrů mění a stejně tak i obtížnost a zajímavost předmětů. Najednou se dotyčný ocitá v okamžiku, kdy už to není pět let před ním, ale dva a půl roku za ním. A celé se to jeví jako pouhé mrknutí oka.

Když se tedy student probere z šoku, že začátek studia má na dobro za sebou a čeká ho posledních pár semestrů „sladkého“ učení, žádá si to oslavu. Pro většinu farmaceutů je touto oslavou každoroční Farmaceutické půlení na začátku letního semestru. Kromě studentů třetího ročníku, kterých se akce bezprostředně týká, totiž vydatně slaví i ostatní kolegové.

Mezi tradice Půlení patří domluva mezi „*půlícími*“ na stejném moti-

vu trička, která si potom vezmou na místo konání. Zdá se to jako nepřilíh komplikovaná věc oproti některým vykonaným zkouškám, ale představte si, že je vás v ročníku více než sto čtyřicet, každý má jiný rozvrh a s některými spolužáky se za celý semestr téměř nepotkáte. Nabízí se otázka, jak to všechno domluvit a zorganizovat, aby měl každý právo se vyjádřit a necítil se ukřivděný. Bohužel i bohudík žijeme v době, kde mají mo-

derní technologie a sociální sítě své místo. Volba tedy byla jasná. Vytvořila se virtuální skupina pro studenty, kteří se chtěli aktivně zapojit do pořádání. V ní se předkládaly návrhy, hlasovalo se, diskutovalo, až se úzký výběr nápadů zveřejnil v ročníkové skupině. Díky originálním nápadům byl konečný výběr motivu jasný. Jednalo se o parodii na lékárenskou signaturu s nápisem „Farmaceut 50 %“. Později se ukázalo, že tento motiv byl výborný tah – z každé strany jsme na něj slyšeli jen samou chválu.

Dalším oříškem bylo video, které se později promítalo na samotném půlení. Chtělo to něco, co pobaví, ale zároveň zahřeje na duši. Něco, co o nás vypoví, jací vlastně jsme, co naše studium obnáší a jak se dokážeme bavit. Po pár dnech, kdy jsme sbírali filmový materiál, zpracovávali ho a vybírali vhodný hudební podkres, vzniklo dílo, na které může být každý *půlící*

pyšný. Nešetřilo se vtipem, ale zároveň nechyběly okamžiky, které nenechaly oko suché.

Ještě před vytvořením videa vznikla další významná věc – „půlicí písnička“. Nejčastěji si studenti vypůjčí hudbu, složí na ni vlastní text a ten potom při Půlení všem zazpívají. Letos jsme převzali hudbu z klasiky „Holky z naší školky“ a kreativní spolužačka vytvo-

Radost nám přinesla i částka vybraná pro projekt Šance Olomouc

řila ryze farmaceutický text, jenž šel vtipem i problematikou studentského života.

Nemyslete si, že studenti řeší sobecky pouze své farmaceutické problémy. Je totiž zvykem věnovat peníze vybrané jako vstupné dobročinné nadaci a letos tomu nebylo jinak. Celkově se vybralo 10 371 korun, které jsme předali nadaci Šance Olomouc pečující o děti s onkologickým onemocněním. Myslím, že můžu mluvit za všechny, když řeknu, že nás tato částka velmi mile zaskočila a bylo nám potěšením věnovat ji na dobrou věc.

Letošní Půlení připadlo na 14. března a bylo – jako každý rok – „samozřejmě“ skutečně legendární, protože je to přece významný zlom v našem studiu.

text: Eliška Melounová, 3. ročník FaF
foto: Luboš Šanoba – abonas.com

Jobfair každoročně přináší jedinečnou příležitost na setkání potenciálních zaměstnavatelů a zaměstnanců

Jobfair

Ve dnech 29. a 30. března pořádala Unie studentů farmacie Jobfair neboli veletrh pracovních příležitostí. Letos pozvání přijaly firmy Bioveta, Contipro, Phoenix, BENU, Dr.Max, Pilulka.cz a Teva.

První den měli návštěvníci možnost nejen zavítat na stánky vystavujících společností, ale také na přednášky. Ty zahájila již ráno paní prorektorka tématem o postgraduálním studiu. Po ní naše studentka Zuzana Jirotková informovala o možnosti zapojit se do organizace EPSA Autumn Assembly 2017, které v Brně na podzim USF pořádá. Následovali absolventi, kteří nás zavedli do náplní svých současných zaměstnání. Paní doktorka Lánová z BENU si připravila přednášku s názvem „Léčba různých typů bolesti v rámci volně prodejných léčiv“ a tím uzavřela dopolední blok

Jobfairu. Odpolední blok začínal na téma „Konec prokrastinace“ Matěje Krejčího, kterého vystřídal magistři ze společnosti Dr.Max promluvu o „Mikrobiomu“ a „Chronické komplikaci diabetu“.

Druhý den měli zástupci společností prostor k prezentaci svých firem a mimo jiné zmínili také aktuální nabídku pracovních míst. Studenti mohli i letos vyhrát v průběhu Jobfairu zajímavé ceny. Celá akce byla zakončena chutným rautem.

text: Barbora Tomášková, 2. ročník FaF
foto: Luboš Šanoba

Celý druhý den byl vyhrazený přednáškám zapojených společností

Jak plesají veterináři?

Stejně jako již minulý rok i letos se IVSA zhostila pořádání Veterinárního plesu a to v termínu 4. 3. 2017. Tradiční místo, kde se ples v posledních letech pořádá – KD Semilasso – jsme protentokrát vyměnili za KC Babylon. Troufám si říct, a to nejenom z vlastních pocitů, ale i z ohlasu okolí, že tato změna plesu prospěla a pomohla naší studentské organizaci posunout ples o kategorii výš, a to hlavně díky skvělé spolupráci s celým realizačním týmem KC Babylon, který nám ve všem vyšel vstříc.

Chtěla bych říct, že samotné přípravy na ples začaly probíhat už měsíce dopředu, nebyla by to však až tak úplně pravda. Pravdou je, že řada věcí se domlouvala tzv. „na poslední chvíli“, a že je až s podivem, jak famózně nám vše vyšlo. Znovu se potvrzuje oblíbené studentské rčení, že odvážnému štěstí přeje. Nemám ale ani v nejmenším zájmu shazovat skvělou práci členů IVSA, kteří připravám na ples věnovali

spoustu svého volného času a pomohli vytvořit nabitý program, díky kterému večer hladce ubíhal.

Tradičním začátkem každého plesu je předtančení a i my jsme ho letos na úvod zařadili. Nezhostil se ho nikdo jiný než studenti FVL – Alexandr Kašpar a Katarína Kopálová – jak jinak než s originalitou a vtipem jim vlastním. Ostatně kreativita a veterinární humor se promítly do celého Babylonu, a to ve formě výzdoby, které se ujal tým pod vedením Emmy Šúkalové. Hosty tak u vstupu vítala koňská lebka se společenskou mašlí, v sále zářily odlesky zlatého telete a na baru se nám nad hlavou houपालy infuzní lahve.

Určitě se shodneme, že základem dobré zábavy na plesu je hudba. My měli to štěstí, že nás doslova „zachránila“ skupina Party Leaders, jejíž repertoár nás roztančil jivem, rozněžnil u waltzu a zároveň nenechal sedět ani nikoho, kdo zrovna styl nepoznal – „medvěd“ se dá přece tancovat na

Předtančení se ujali Alexandr Kašpar a Katarína Kopálová z FVL

O zábavu v předšálí se starala cimbállovka Pajtáš

Skupina Party Leaders sthrla všechny k tanci i společnému focení

Večer zpestřily orientální tance Lucie Křehlíkové

Volba kapely se povedla na 1

Taneční nadšení pokračovalo až do brzkých ranních hodin

všechno! A kdo neoplýval ani medvědími tanečními nadáními, mohl se se sklenkou vína zaposlouchat do zvuku moravského folklóru, který zněl celým předsalím díky cimbálovce Pajtáš.

K oživení večera přispěla nemalým dílem Lucie Křehlíková, u jejíhož vystoupení orientálního tance zaplesalo nejedno (pánské) srdce a ukápla nejedna (dámská) slza závisti. Nicméně i svoje taneční umění mohli hosté v průběhu večera prezentovat, a nutno podotknout, že tomu orientálnímu se v mnoha ohledech podobalo. Uznávám, že k tomu byli tak trochu donuceni zadáním soutěže, kdy si s balónkem přivázaným u nohy snažili vytančit hlavní cenu, a to vstupenky na konferenci ČAVLMZ, jež nám právě ČAVLMZ věnovala a které celá IVSA vděčí za podporu, jaké se nám dostává. Vrcholem programu bylo již tradiční slosování tomboly, jež vznikla pod taktovkou Zuzky Klímové a která se letos i přes vysoký počet lístků pro-

dala díky zajímavým cenám vsutku bleskově.

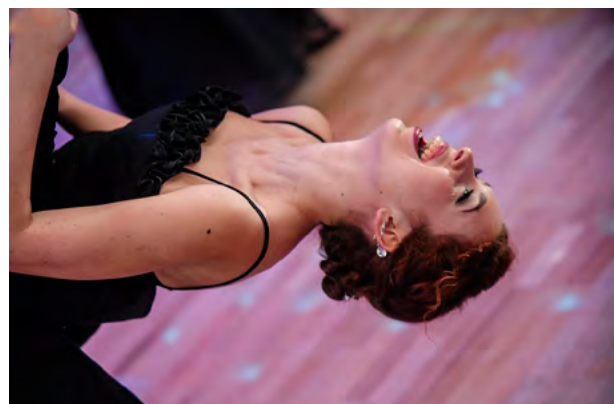
Moderátor Jiří Filip perlil, tombola se povedla, kapela hrála skvěle, fotokoutek praskal ve švech a DJ musel budoucí veterináře ve tři ráno doslova prosit, aby se už odebrali domů – tak co mi zbývá dodat? Zbývá mi dodat, že si cením veškeré podpory, které se mi za dobu příprav, za celý den a za celý večer dostalo. Cením si toho, že stůl vyhrazený pro naše univerzitní vedení byl letos plný – děkuji paní prorektorce doc. PharmDr. Ing. Radce Opatřilové, Ph.D., MBA, děkuji panu děkanovi FaF MUDr. Tomáši Parákovi, Ph.D., díky patří i paní kanclérce Ing. arch. Gabriele Chmelařové a tiskové mluvčí Mgr. Kristýně Kounkové. Díky vaší přítomnosti jsme měli pocit, že snaha IVSA a úsilí, které všem našim akcím věnujeme, nachází pozitivní odezvu i na těch nejvyšších místech.

V jednom článku nemohu shrnout všechno, co jsem za celý večer viděla, co jsem si užila a zažila, ale doufám, že ti

z vás, kteří na plese nebyli, mají chuť to příští rok změnit. Ještě jednou díky všem členům IVSA – od těch co zařizovali prodej lístků nebo dělali grafiku a pomáhali s přípravou i v průběhu celého večera, až po ty, co se jenom bavili a tancovali. Když jsem se ze zákulisí dívala do plného hlavního sálu, měla jsme upřímnou radost, jaká jsme správná parta.

text: Markéta Pavlasová,
hlavní koordinátor
foto: Luboš Šanoba – abonas.com

Těšíme se na viděnou na Veterinárním plese 2018!

Bavili se úplně všichni

Ples farmaceutů

I letos farmaceuti uctili tradici plesové sezóny a uspořádali již 22. ples farmaceutů, tentokrát v barvách modré, bílé a černé. Konalo se tak v pátek 24. března v Kulturním domě Semilasse v Králově Poli. Studenti, učitelé, absolventi a hosté se začali scházet od sedmé hodiny večerní.

Celý večer zahájila úvodním slovem prezidentka Unie studentů farmacie Dominika Studená a následně promluvil děkan fakulty pan doktor Parák.

Úvodu se ujal děkan fakulty Dr. Parák

Ples zahájilo předtančení dvojice z TŠ Starlet

Atmosféru rozproudil svými pohyby pár taneční školy Starlet s ukázkou standardních tanců. Poté se již začala linout živá hudba a parket se pomalu naplňoval, až dokonale zazářil pestrými barvami šatů. O hudbu se zasloužila skupina Kolorez, která umožnila pořádně se do tance vcítit. Pokud jste se při otáčkách rozhlédli kolem sebe, kromě tanečních párů vás obklopovala spousta balonků a obřích lékových krabic imitujících neznámější léčiva. Pódium lemovaly balonkové girlandy a ze stropu se spouštěly dvě velké zkumavky v odstínech modré. To vše nedovolilo zapomenout, kdože se to dnes baví.

Ani při usednutí ke stolu na to neumožnily zapomenout kelímky s lesklými barevnými tabletkami napodobující drogy nebo jedy. Chuť těchto bombónových čocek přenesla přítomné do dětských let a odnesla všechny starosti. Nechyběl ani hazard a hra. Zakoupením lístků do tomboly bylo možno vyhrát například fotoaparát či kameru. Kdo však nic nevyhrál, těšil se jistě z lásky nebo alespoň z citátu v losu.

K jedinečné atmosféře plesu přispěla nejen hudba, tanec, přátelé a dobré víno, ale tradičně také drinky našich profesorů. Pokud jste zatoužili po něčem ostřejším, k dispozici byl Démonický drink docenta Babuly nebo Stupákovy ohnivé píky, mírnější variantu pak tvořil Maceškovy vánek.

Kolem desáté hodiny obsadila parket ropeskippingová skupina Hedgehogs Jihlava. Jejich obdivuhodná koordinace a mrštnost poskytla neuvěřitelnou podívanou a zahanbila nás všechny, kdo jsme kdy drželi švihadlo v ruce. Následovalo slosování hlavních cen tomboly a posledních pár tanečních kousků. To ale zdaleka nebyl konec. Vzápětí kapelu vystřídal DJ Danna, který to pěkně „roztočil“.

Ve tři hodiny se přiblížil závěr. Dozněly poslední tóny, utichla slova

Ples připravila Unie studentů farmacie

Ryze farmaceutické nápisy nesměly ve fotokoutku chybět

nekonečných debat, světla v Semilasse zhasla a hosté se rozešli pod rouškou noci na rozjezd. Celá akce se velmi vydařila, k čemuž přispěli nejen organizátoři a pomocníci, ale také všichni účastníci, kteří přinesli skvělou náladu. A kdo jste se z jakýchkoli důvodů zúčastnit nemohl, rezervujte si datum 16. 3. 2018 a příští rok to napravte!

text: Jana Brychtová, 2. ročník FaF
foto: Luboš Šanoba – abonas.com

Ropeskipling v podání Hedgehogs Jihlava

Slavnostní zahájení konference (prof. Ing. Eva Straková, Ph.D., ředitel odboru MZe ČR Ing. Jiří Hojer, ředitelka odboru MZe ČR Ing. Pavlína Adam, Ph.D., rektor VFU Brno prof. MVDr. Ing. Pavel Suchý, CSc., prof. Ing. Jiří Zelenka, CSc.)

XII. Kábrtovy dietetické dny

Mezinárodní vědecká konference pořádaná Ústavem výživy zvířat, Fakulty veterinární hygieny a ekologie Veterinární a farmaceutické univerzity Brno pod názvem Kábrtovy dietetické dny se v letošním roce konala již po dvanácté. Konference, jejíž historie se datuje od roku 1995, nese jméno významného představitele výživy zvířat, zakladatele veterinární dietetiky a výrazného představitele československé veterinární zootechniky a výživy zvířat prof. MVDr. Jaroslava Kábrta, Dr.h.c. et dr.h.c.

Konference XII. Kábrtovy dietetické dny se konala 20. dubna v br-

něnském hotelu Avanti. V duchu tradičního konání byla konference po odborné stránce zaměřená na problematiku bezpečnosti krmiv v návaznosti na bezpečnost potravin. Účastníci konference reprezentovali zejména univerzity, výzkumné ústavy, státní instituce, krmivářský průmysl, klinickou veterinární praxi. Účastnili se jí členové Vědeckého výboru výživy zvířat MZe ČR, členové Odboru veterinárního lékařství ČAZV a Klubu dějin veterinární medicíny a farmacie VFU Brno. Ze zahraničních účastníků bylo v letošním roce zastoupeno Chorvatsko, Řecko a Slovensko.

Společenský večer s Jožkou Šmukařem

Konference byla slavnostně zahájena přednostkou Ústavu výživy zvířat prof. Ing. Evou Strakovou, Ph.D. V rámci slavnostního zahájení konference vystoupili se svými úvodními projevy zástupci MZe ČR; Ing. Jiří Hojer, ředitel odboru živočišných komodit MZe ČR a Ing. Pavlína Adam, Ph.D., ředitelka Odboru vědy, výzkumu a vzdělávání MZe ČR.

V rámci odborného programu konference byly prezentovány v tabulce uvedené plenární příspěvky.

Konference byla již tradičně zakončena společenským večerem, kde si účastníci mohli poslechnout lidové písně od Jožky Šmukaře.

text: Eva Straková
foto: archiv autorky

Ing. Zdeněk Čedík (obchodní ředitel ZZN Pelhřimov, a.s.)

Současný stav a budoucnost českého zemědělství z pohledu obchodu se zemědělskými komoditami

Ing. Václav Hlaváček, CSc. (viceprezident Agrární komory ČR)

Činnost Agrární komory ČR

MVDr. Radomír Belza (vedoucí oddělení Veterinární asanace a SEUROP SVS ČR)

Veterinární dozor a obchodování s krmivem

MVDr. Jiří Bureš (ředitel ÚSKVBL)

Návrh nových pravidel pro výrobu a uvádění do oběhu medikovaných krmiv z pohledu české regulační autority
Příprava národního akčního plánu pro tlumení rezistence

Ing. Martin Klanica (ústřední ředitel SZPI)

Činnost Státní zemědělské a potravinářské inspekce v r. 2016

Ing. Daniel Jurečka (ředitel ÚKZÚZ)

ÚKZÚZ - instituce, která kontroluje i radí

Ing. Miroslav Florián, Ph.D. (ředitel Sekce zemědělských vstupů ÚKZÚZ)

Úřední kontrola krmiv a problematika mykotoxinů

Zasedání předsednictva ČAZV

mu postavení akademie, jako poradního orgánu ministra zemědělství ČR. Shrnul činnost akademie v uplynulém období a nastínil aktivity pro období následující. Následovalo vystoupení ředitelky Odboru vědy, výzkumu a vzdělávání MZe ČR Ing. Pavlína Adam, Ph.D., která ve svém vystoupení zaměřila pozornost na problematiku výzkumu ČR. Následovalo vystoupení předsedy Slovenské akademie zemědělských věd prof. Ing. Štefana Mihiny, Ph.D. Z čestných hostů se úvodního projevu dále zhostil ředitel Ústavu zemědělské ekonomiky a informací Ing. Štěpán Kala, MBA, Ph.D.,

Zasedání České akademie zemědělských věd

NA VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÉ UNIVERZITĚ BRNO

Ojedinelou a prestižní událostí, která se uskutečnila dne 7. 3. 2017 v aule Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, bylo plenární zasedání České akademie zemědělských věd. V novodobé historii univerzity se jedná o první setkání členů akademie na naší univerzitě. Jednání pléna bylo zaměřené nejen na vyhodnocení činnosti ČAZV v minulém období, ale i na aktivity, které budou realizovány v období následujícím.

Nosným odborným tématem letošního setkání členů České akademie zemědělských věd bylo „*Rostlinolékařství a zdravé potraviny*“. Součástí jednání byl i slavnostní akt předání ocenění ČAZV členům akademie, kteří se dlouhodobě významně podíleli na činnosti ČAZV v uplynulém období a přispěli k rozvoji vědního oboru, ve kterém působí.

Dopolední jednání moderoval místopředseda ČAZV RNDr. Jan

Nedělník, Ph.D. V úvodu poděkoval za předsednictvo ČAZV rektori Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, prof. MVDr. Ing. Pavlu Suchému, CSc., za vytvoření velmi příjemného zázemí a přátelské atmosféry na univerzitě.

V úvodním vystoupení předseda ČAZV, prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc., věnoval pozornost současné-

poslanec Parlamentu České republiky a člen Zemědělského výboru Ing. Josef Kott. Z čestných hostů se dále jednání účastnili ústřední ředitel SZPI Ing. Martin Klanica, ředitel ÚKZÚZ Ing. Daniel Jurečka a členka Rady pro výzkum, vývoj a inovace Ing. Jaroslava Domkářová, Ph.D., MBA, LL.M.

Součástí slavnostního zasedání bylo i udělení čestných členství akademie

Plenární zasedání ČAZV

Odborný program plenárního zasedání ČAZV

CSc. s tématem *Regulace reziduí pesticidů v ovoci a zelenině* a vystoupení Ing. Martina Klanici, ústředního ředitele SZPI, s tématem *Rezidua pesticidů z pohledu SZPI*. Následoval odpolední program zasedání, resp. plenární zasedání jednotlivých odborů ČAZV.

Za Odbor veterinárního lékařství gratulujeme všem oceněným osobnostem.

text: Eva Straková
Tajemnice OVL ČAZV
foto: Alexandr Krátký

a předání významných ocenění, prostřednictvím zlatých a stříbrných medailí České akademie zemědělských věd. V rámci Odboru veterinárního lékařství, za dlouholetou vědeckovýzkumnou a poradní činnost v uvedené instituci, byl oceněn zlatou medailí akademie prof. MVDr. Antonín Holub, DrSc., stříbrnou medailí prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D. a MVDr. Karel Kovařík.

Po úvodním bloku vystoupení čestných hostů a předání významných ocenění následoval odborný program plenárního zasedání, v rámci kterého vystoupil RNDr. Jan Nedělník, Ph.D. s tématem *Rostlinolékařství a zdravé potraviny*, následovalo vystoupení prof. RNDr. Ing. Františka Kocourka,

Udělení čestných členství ČAZV v r. 2017

ODBOR	Čestná členství
Odbor rostlinné výroby	
Odbor rostlinolékařství	
Odbor živočišné výroby	
Odbor veterinárního lékařství	
Odbor zemědělské techniky, energetiky a výstavby	
Odbor potravinářské technologie a techniky	
Odbor výživy obyvatelstva a jakosti potravin	
Odbor ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky	
Odbor lesního hospodářství	doc. Ing. Pavel Rohon, CSc. prof. Ing. Pavel Kovář, DrSc.
Odbor pedologie	prof. Ing. Josef Kozák, DrSc., dr.h.c.
Odbor vodního hospodářství	

Ocenění členové České akademie zemědělských věd zlatou a stříbrnou medailí v r. 2017

ODBOR	Zlatá medaile	Stříbrná medaile
Odbor rostlinné výroby	prof. Ing. Jan Křen, CSc.	Ing. Jaromír Chochola, CSc.
Odbor rostlinolékařství	prof. RNDr. František Kocourek, CSc. doc. Ing. Jaroslav Polák, DrSc.	Ing. Milan Zapletal, CSc. Ing. Štěpán Kužma
Odbor živočišné výroby	prof. Ing. Ladislav Zeman, CSc.	
Odbor veterinárního lékařství	prof. MVDr. Antonín Holub, DrSc.	prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D. MVDr. Karel Kovařík
Odbor zemědělské techniky, energetiky a výstavby	prof. RNDr. Ing. Jiří Blahovec, DrSc. doc. Ing. Jiří Vegricht, CSc.	doc. Ing. Alois Peterka, CSc.
Odbor potravinářské technologie a techniky	prof. Ing. Mojmir Rychtera, CSc.	prof. Ing. Kateřina Demnerová, CSc.
Odbor výživy obyvatelstva a jakosti potravin	Ing. Inka Laudová	prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D. (2. členství)
Odbor ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky	doc. Ing. Tomáš Doucha, CSc. prof. Ing. Jana Stávková, CSc.	
Odbor lesního hospodářství		
Odbor pedologie	Ing. Eliška Podlešáková, CSc.	
Odbor vodního hospodářství	prof. Ing. Jiří Zezulák, DrSc.	doc. Ing. Vladimír Švihla, DrSc. doc. Ing. PhDr. Ladislav Koutný, Ph.D., CSc.

Do dobrovolného úklidu se i letos pustili studenti pod vedením Dr. Vávry

ÚKLID PRO BÁRU POČTVRTÉ: STŘEPY, ŠROUBY, HADRY, STARÉ LÉKY I SADA TAŠEK

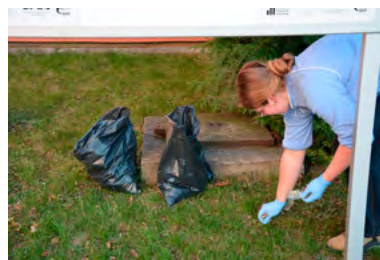
Po celém areálu je na jaře krátké přechodné období dobře patrný odpad, který už nekryje sníh a ještě ho nestihla zakrýt nová vegetace. Doktor Vávra každoročně se skupinou dobrovolníků areál prochází a nebezpečné předměty sbírá. Proč? Pro bezpečí nás všech a našich zvířecích přátel.

„Úkolem je projít celý areál univerzity včetně odlehlých zákoutí. Označíme riziková místa a odstraníme veškeré předměty, které v areálu nemají co dělat,“ vysvětluje Miloš Vávra, předseda Mysliveckého kroužku VFU Brno. Při loňském úklidu se kromě střepů, kusů látek a bezpočtu igelitových sáčků v různých zákoutích kampusu po-

dařilo objevit i rozbité deštníky, dráty, šrouby nebo kusy počítačů.

Letos v březnu se sešla asi dvacítka dobrovolníků – tedy zhruba dvojnásobek loňského počtu. V areálu nasbírali kromě klasických odpadků i takové klenoty jako laboratorní sklo, nevyužívané léky nebo sadu tašek. Více na fotkách.

text: Kristýna Kounková
foto: autorka

Proč „pro Báru“?

„Symbolika názvu akce spočívá v jedné velké nešťastné události, která se odehrála před několika lety. Barča a Julča, dvě školní fenky, byly v areálu otráveny a vážně poleptány neznámou látkou. Právě Bára byla postižená nejvíce,“ vysvětlil na stránce Společníka pro život doktor Žák.

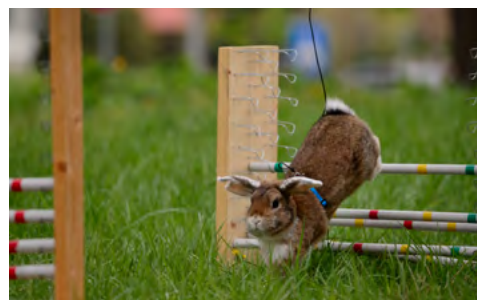

Aprílový Majáles na VFU

Už od nepaměti je významnou událostí na VFU **vlastní Majáles studentů**. Ten samozřejmě nechyběl ani letos. A protože byl už v dubnu, můžeme s klidem říct, že (minimálně v Brně) sezónu májových oslav odstartoval. Naplánování vskutku bohatého programu i zajištění veškerého potřebného vybavení i originálních doprovodných atrakcí se opět ujala a na jedničku zvládla IVSA Brno. Konání akce podpořili rektor univerzity a děkanka Fakulty veterinární hygieny a ekologie. Celým odpodnem prováděl moderátor Jiří Filip.

Občerstvení, spousty informací, čtyři kapely, ukázkou zásahu jízdní policie, psí univerziádu, králičí hop, dovádění na umělém býkovi, irské tance, ukázkou činnosti hipologického i mysliveckého kroužku nebo prezentaci záchrané stanice... to všechno (a něco navíc) si mohl kdokoli užít bez nutnosti platit vstupné. Děkujeme za skvělou atmosféru a těšíme se za rok snad opět na viděnou.

text: Kristýna Kounková
foto: K. Kounková, M. Petrová

MVDr. Karel Kovařík jubilantem

MVDr. Karel Kovařík se dne 27. března 2017 dožil krásného životního jubilea – 75 let. Narodil se v Dětkovicích okr. Vyškov, absolvoval SZTŠ obor veterinární v Kroměříži. Po jednoroční praxi veterinárního technika na obvodech pardubického okresu a ve Veterinární nemocnici v Pardubicích byl přijat na Veterinární fakultu VŠZ v Brně.

Po jejím ukončení v roce 1967 a absolvování jednoroční vojenské služby

nastoupil v roce 1968 ve Vojenském újezdním úřadě v Českém Krumlově. Po roce 1969 přešel do výzkumného a vývojového střediska Biovety v Ivanovicích na Hané jako výzkumný a vývojový pracovník oddělení diagnostik.

V letech 1975–1976 pracoval na detašovaném pracovišti pro metabolické poruchy SVÚ Brno na II. interní klinice VŠV Brno u prof. Milana Lebedy. V roce 1976 přešel na Státní

veterinární ústav v Brně jako mikrobiolog a epizootolog. V letech 1983–1986 se stal jako mikrobiolog členem veterinárního týmu FAO na Státním veterinárním institutu v Mogadishu v Somálsku.

V letech 1991–2002 vykonával po jmenování funkci ředitele Státního veterinárního ústavu v Brně a po ukončení tohoto období byl pro své několikaleté zkušenosti v Africe vybrán jako mikrobiolog na vojenskou misi

Osobně přišli blahopřát i Doc. Tremlová, děkanka FVHE, a Prof. Nečas, děkan FVL

Přání přišlo i z ministerstva obrany

ISAF a odletěl s 6. plní nemocnicí do Afghánistánu. V úspěšné misi v hodnosti kapitána zde pohotově získával a předával zejména mikrobiologické výsledky vojenským lékařům a obdržel průkaz „Válečného veterána“.

Po ukončení této mise v roce 2004 se stal šéfredaktorem odborného a stavovského časopisu Veterinářství a Veterinární klinika.

Pracoval jako člen Rady epizootologie SVS ČR, byl členem vědecké rady FVL VFU Brno a členem České mikrobiologické společnosti, je členem ČAZV, kde byl oceněn stříbrnou medailí.

V roce 1993 byl zvolen prezidentem České asociace aviární medicíny a v roce 1996 se stal souběžně i prezidentem české větve Celosvětové veterinární drůbežářské asociace – WVPA. Z těchto postů vyplývá i jeho dlouholetá celoroční práce na přípravě mezinárodních odborných drůbežářských konferencí společně s českou chovatelskou větví WPSA a za organizačního přispění Institutu celoživotního vzdělávání a informatiky VFU Brno – tuto funkci a tradi-

ci mezinárodních konferencí udržuje již přes 25 let.

Publikoval kolem 60 odborných článků, zaměřených zejména na bakteriální infekce a jimi vyvolávaná onemocnění u drůbeže.

Za svého působení v čele redakčního kolektivu obou časopisů Veterinářství a Veterinární klinika v letech 2004–2016 výrazně přispívá ke zvýšení jejich odborné, společenské a stavovské úrovně.

V současné době pracuje na VFU Brno jako vedoucí Ústavu dějin veterinárního lékařství a naši členové Klubu dějin veterinární medicíny a farmacie u něho nacházejí zázemí, pochopení a osobní podporu k veškerým aktivitám. Jeho činnosti si jak děkan FVL prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA, děkanka FVHE doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D., tak současní a bývalí pracovníci univerzity v zastoupení členů Klubu dějin veterinární medicíny a farmacie VFU Brno, velmi váží, a proto přišli k tomuto jubileu osobně blahopřát.

Dr. Kovařík rád cestuje, poznává historii a kulturu v nových světo-

vých destinacích; k osvědčeným lokalitám, zejména v „teplých krajích“ se nacházejících, se rád a opakovaně vrací. Jeho příznivý vztah k aktivnímu pohybu a pohotovou reaktivitu organismu prezentoval úspěšným zapojením do výzkumně sledovaného kolektivu seniorů na Masarykově univerzitě v Brně.

Jubilantovi přejeme pevné zdraví do dalších tvůrčích let, neutuchající fyzickou a pracovní aktivitu na Ústavu dějin veterinárního lékařství, hodně zdařilých setkání seniorů v rámci seminářů a zejména dalších ročníků úspěšně předaných „Zlatých diplomů“, které jsou mimořádnou a jedinečnou příležitostí pro setkávání absolventských ročníků domácích i zahraničních veterinárních lékařů, vždy po 50 letech po promoci v Brně.

Do dalších let přejeme hodně úspěšných a zajímavých ročníků našich stavovských a univerzitních periodik.

text: doc. MVDr. Vladimír Pažout, CSc.
za Klub dějin veterinární medicíny
a farmacie FVL a FVHE VFU Brno
foto: A. Krátký

Z historie vzniku a aktivit stavovských spolků českých studentů veterinární medicíny (ČÁST I.)

Tak jako se rozvíjela spolková aktivita zvěrolékařů v době uvolněných společenských vztahů na konci 19. století a počátku 20. století v rakousko-uherské monarchii, především v Předlitavsku, tedy i v českých zemích, tak se podobně objevovaly tyto snahy též u studentů na Zvěrolékařské škole ve Vídni. Začínaly se organizovaně prosazovat reformní prvky do studia a do společenského studentského života. Studující Rakušané se sdružovali ve spolku s názvem: „**Fachschaff deutschen Veterinärmediziner**“. Čeští studenti zvěrolékařství se na vídeňské zvěrolékařské škole sdružovali v organizaci zvané „**Literární podpůrný spolek českých posluchačů zvěrolékařství**“. Ustavující schůze tohoto spolku se konala již v roce 1895. Naši studenti se sdružovali též v „**Akademickém spolku českých posluchačů zvěrolékařství ve Vídni**“. Ten byl založen v roce 1906. Již po 28. říjnu 1918 se čeští studenti, zde organizovaní ve spolku, pohotově ujal iniciativy a ustavili pracovní výbor ve složení MVC. Jan Pospíšil (*1893, ukončil studium v Brně v roce 1921), MVC Karel Žák (*1890, ukončil studia v Brně v roce 1921, promoval

v roce 1926) a MVC Miloš Nádvorník (*1895, ukončil studia v Brně v roce 1920, promoval v roce 1921). Odjeli pohotově z Vídně domů a na československé vládě požadovali zřízení a založení vysokého učení veterinárního u nás. Jednání probíhala na nejvyšší úrovni, údajně později i s audiencí u prezidenta republiky a ministerských představitelů. Hlavním propagátorem a jejich podporovatelem byl zejména docent MUDr. Otakar Srdínko z pražské Lékařské fakulty, který již publikacemi dříve prosazoval v řadě časopisů zřízení Zvěrolékařské fakulty u nás (např. časopis „Ochrana zemědělece“ ze dne 28. X. 1904). Docent Srdínko se stal předsedou komise pro zřízení Vysoké školy zvěrolékařské, a tak se také stalo vydáním zákona s platností od 12. prosince 1918. Velice prospěšná byla tedy i vzpomínatá iniciativa českých vídeňských studentů, kde se již objevují jména, která působila i v pozdějších letech v Brně na škole a i mezi veterináři. Na činnost a tradici tohoto spolku navázal v roce 1919 spolek, který byl ustaven až během tzv. dočasných pražských kurzů výuky zvěrolékařství. Kurzy byly založeny v Praze při Filosofické fakultě Karlovy univer-

Logo spolku veterinárních mediků v Brně. Námět byl použit též jako odznak SVM. Odznaky byly prodávány studentům. Jediná zpráva písemná je v literatuře od docenta MVDr. Ladislava Pivníka. Toto logo bylo použito na pozvánce na Reprezentační ples v roce 1947.
(archiv prof. MVDr. Čeněk Červený)

sity, když byli z vídeňské zvěrolékařské školy rakouskými úřady dne 5. prosince 1918 vyhoštěni všichni studenti slovanského původu a studenti židovští. Vznikl tak při kurzech v Praze na začátku roku 1919 „**Spolek česko-**

slovenských posluchačů zvěrolékařství“. Ten byl však krátce po založení přejmenován na základě usnesení ze schůze „Spolku“ dne 4. 6. 1919 na „**Spolek československých veterinárních mediků**“ a nakonec na mimořádné valné hromadě spolku dne 1. července 1919 bylo rozhodnuto změnit název na „**Spolek veterinárních mediků v Brně**“ (SVM). Na této schůzi bylo též zadáno vyrobení prvních odznaků SVM. Žel, odznak se nám nepodařilo sehnat a ani zjistit jeho vyobrazení či popis od starších kolegů. Na schůzi členů SVM dne 8. května 1919 byl zvolen první výbor. Byli to studenti Jan Pospíšil, Antonín Trinks (*1893, studia ukončil 1921), Václav Sobek (*1895, ukončil studia 1920), Miloš Nádvořník, Jan Sedláček (*1891, ukončil studia 1921), Rudolf Man (*1896, ukončil studia 1921), Jan Petrák (*1892, ukončil studia 1920) a další členové předsednictva. Předsedou byl zvolen Jan Sedláček z Horasic (promoval 1921) a jednatelem Václav Sobek. Velmi aktivní byl Jan Pospíšil, který se později zasloužil o úspěšnou spolupráci s profesorským sborem na škole v Brně, kde prosazoval úspěšně zájmy studentů. Porady vzniklého spolku při dočasných kurzech zvěrolékařství v Praze se konaly v kavárně Louvre, v Akademické kavárně, a též i v posluchárně patologického ústavu Lékařské fakulty České Karlovy univerzity pod patronací přednosty ústavu pana profesora MUDr. Jaroslava Hlavy a jeho asistenta MUDr. Jana Lukeše. Oba přednášeli patologii na provizorních kurzech v Praze. Již 9. května 1919 podpořili studenti prostřednictvím svého nově založeného spolku žádost o odchod profesora Kašpárka z vedení provizorních kurzů výuky zvěrolékařství, kde byla řada problémů, a žádosti o odvolání byly realizované ještě v květnu. Byly snahy vyvolané některými politickými a správními organi-

Logo Mezinárodní veterinární studentské asociace I. V. S. A. (archiv prof. MVDr. Čeněk Červený)

zacemi přiřadit brněnskou Vysokou školu zvěrolékařskou k Masarykově univerzitě nebo k Vysoké škole zemědělské v Brně. Spolek veterinárních mediků spolu s vedením této nově zřízené instituce se se svým memorandumem zasadil o samostatnost brněnské Vysoké školy veterinární. Posluchači Jihoslované, kteří studovali též u nás, založili „**Jugoslavenko akademsko veterinarsko družstvo u Brno**“. Se spolkem veterinárních mediků intenzivně spolupracovali a většinou též byli jeho členy. Bulharští studenti byli v Brně zastoupeni v malém počtu a vlastní vysokoškolský spolek měli společný s bulharskými studenty z jiných vysokých škol v Brně. Němečtí

posluchači ze sudetských částí naší republiky založili svůj krajanský spolek „**Deutscher Studentenverein**“. Předsedou tohoto spolku byl student Alfred Srnetz, později asistent na chirurgické a oční klinice u profesora Pardubského. Většina členů tohoto spolku byla též členy SVM a měli kladný vztah k Čechům a Slovákům.

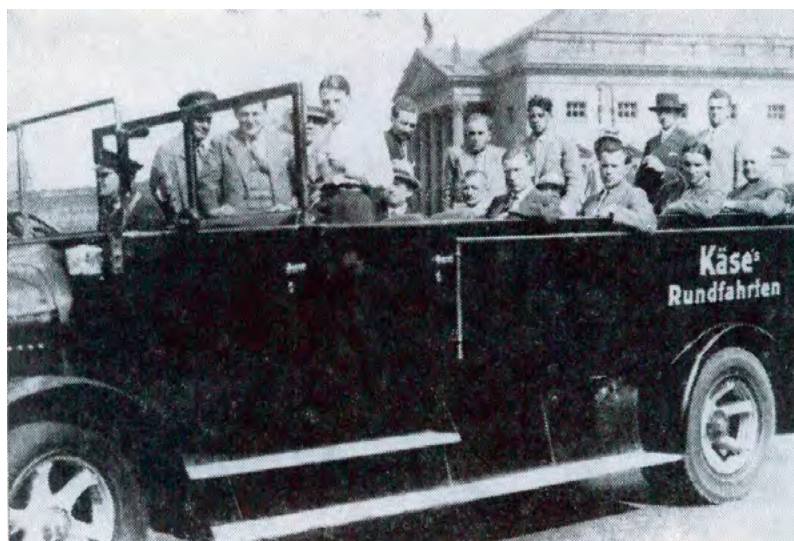
Spolek veterinárních mediků začal pracovat velmi intenzivně. Měl možnost publikovat informace o své činnosti určené pro studenty a veterinární veřejnost v časopisu Zvěrolékařský obzor a později občas i v časopisu Veterinářství. Důležitá byla usnesení ze schůze dne 4. 6. 1919. Byla ustanovena řada komisí. V prvé řadě to byly komise sociální, komise tisková, vzdělávací, tělovýchovná, jezdecká a zahraniční. Záhy byl zvolen a úspěšně se uplatnil jako starosta spolku MVC. Jan Pospíšil z Nymburka, později působil jako státní zvěrolékař v Roudnici nad Labem. Dále to byl MVC. Josef Hunkes (*1892, promoval 1921) z Chrlíc u Brna, který byl zvolen před-

Studenti veterinární medicíny a studenti jako hosté z brněnských vysokých škol v nově postavené posluchárně v areálu Vysoké školy zvěrolékařské v Brně v polovině 20. let 20. století. V této posluchárně byly pořádány filmové večery pro studenty, a to poučné i zábavné. (archiv VFU Brno)

sedou sociální komise, později praktický zvěrolékař v Sokolnicích u Brna. Do předsednictva byl zvolen též MVC. František Erban z Jilemnice (*1896, promoval v roce 1923), pozdější okresní státní zvěrolékař v Mohelnici. Erban se stal záhy též jednatelem nově založené celoměstské studentské organizace zvané „**Svaz československého studentstva v Brně**“. Ve Spolku veterinárních mediků působili postupně další studenti v řadě funkcí, např. MVC. Karel Rašín (*1898, promoval v roce 1925). Působil jako asistent a významný spolupracovník profesora PhDr. Emila Sekery na Ústavu všeobecné zoologie a parazitologie Vysoké školy zvěrolékařské v Brně a později v Biovetě v Ivanovicích na Hané, v letech 1948–1962 jako ředitel. Dále to byl MVDr. Jaroslav Kunstýř (promoval v roce 1922), literární publicista, který působil od roku 1937 ve funkci prezidenta Zvěrolékařské komory ČSR až do roku 1951, kdy byla v důsledku zestátnění veterinární služby Zvěrolékařská komora zrušena.

Zajímavé vzpomínky jsou v publikacích o historii zvěrolékařství tehdejších našich učitelů a kolegů profesorů Jaroslava Kábrta (promoval v roce 1928), profesora Emanuela Krále (promoval v roce 1935), profesora Evžena Novotného (promoval v roce 1939), pana MVDr. Františka Čípka z Crhova na Českomoravské vrchovině (*1912, promoval v roce 1945) a zvěrolékaře v Olešnici a řady dalších. Studenti jako členové SVM byli velmi aktivní a vykonávali funkce i úkoly v komisích velmi obětavě a s nadšením. Jejich aktivita byla podporována i členy profesorského sboru a vedením školy. Řada profesorů se účastnila i schůzí SVM při organizovaných „debatních večerech“, v podstatě fakultních schůzích. V této době mezi studenty a učiteli byly jen malé věkové rozdíly, takže spolupráce byla opravdová a ře-

Účastníci zájezdu a exkurze do Německa, Holandska a Belgie. Za vedení profesora Antonína Hřůzy a profesora Cyrila Kučery byl zájezd zaměřen na zootechniku a chovatelství. (archiv VFU Brno)

šení oboustranně prospěšných úkolů bylo účinnější. Ti starší profesori jako profesor Sekera (*1864), profesor Hřůza (*1865), profesor Šulc (*1872) a magnificence rektor Babák (*1873) měli se studenty též velmi dobré vztahy. Spolek veterinárních mediků byl aktivním organizátorem studentského života. Každá z uvedených sekcí zajišťovala, řešila a plnila své úkoly. V tiskové sekci se to týkalo podpory vydávání skript a učebních pomůcek, například učební testy profesora Ševčíka, profesora Klobouka, profesora Hansliana, profesora Lukeše a dalších. Na tisk v roce 1931 dokonce zakoupil SVM rozmnožovací stroj. Na začátku školního roku Spolek veterinárních mediků pořádal informační schůze s posluchači 1. ročníku za účelem orientace v učebních pomůčkách a v organizaci života studentů na škole. K aktuálnímu řešení ubytování studentů Vysoké školy zvěrolékařské v Brně byl na základě i jejich požadavků ustaven výbor pro postavení „Kounicových kolejí“ v Brně Žabovřeskách. Ty byly postaveny a dány do provozu v roce 1924. Sociální komise tedy sledovala a řešila nedostatky v možnostech bydlení (koleje) a stravování studentů. Byla zřizována i sociální stipendia. Jejich

školní dotace byly doplňovány nadacemi, např. byl zřízen Palečkův nadační fond a fond založený profesorem Ševčíkem a další. Zvěrolékař Paleček působil jako ředitel veterinárního dozoru na pražských jatkách a přednášel i na dočasných zvěrolékařských kurzech v roce 1919 v Praze. Byly tu přidělovány i různé finanční úlevy v rámci finančních povinností souvisejících se studiem. Dočasné ubytování bylo zajištěno na koleji v Chrlčích na zámku. V rámci vzdělávání byly pořádány debatní večery se zajímavými náměty přednášek. Přednášky zajišťovali především učitelé školy. Taktéž i byly podporovány studenty návrhy na reformu studia. V této otázce byl velmi aktivní MVDr. Leopold Trefný (*1892, promoval 1920 v Brně), mladý asistent profesora Ševčíka na ústavu pro bakteriologii a hygienu zvířat. Ten patřil mezi studenty, kteří byli absolventy vídeňské zvěrolékařské školy a promovali a získali doktorát jako jedni z prvních na Vysoké škole zvěrolékařské v Brně v roce 1920. MVDr. Trefný měl zkušenost ze studia ve Vídni a snažil se o reformu již zastaralého vídeňského vzoru výuky převzatého na Vysokou školu zvěrolékařskou v Brně. Požadoval rozšíření studia na 10 semestrů. Podobné

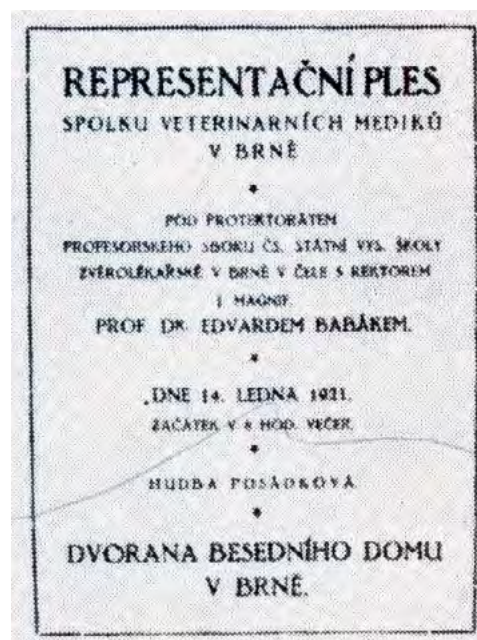
Alegorický průvod studentů Vysoké školy zvěrolékařské v Brně při Všestudentských slavnostech v Brně ve dnech 23.–25. května 1920. Snímek byl zhotoven v areálu Vysoké školy zvěrolékařské u velké jízdárny. Byla to příprava před odchodem do průvodu do centra Brna. (archiv VFU Brno)

požadavky podali profesor Jan Lukeš a MVDr. František Pfaff, který výrazně a vytrvale prosazoval uplatnění zvěrolékařů v zajišťování ochrany veřejného zdraví. Tato reforma byla podporována i SVM, organizací studentů na Vysoké škole zvěrolékařské v Brně. K realizaci došlo později až v roce 1936. Po vybudování nové největší posluchárny amfiteátrového typu s hledištěm tvaru půlkruhového v areálu školy v roce 1922 byla ustavena filmová sekce SVM. Byly zde pořádány filmové večery pro vysokoškoláky nejen z Vysoké školy zvěrolékařské. Byly to filmy poučné, např. od profesora MVDr. Františka Krále a spolupracovníků o vzteklině, moru skotu, slintavce a kulhavce a další. Byly to i filmy zábavné, při kterých fungovala kapela zřízená při SVM. Vystupovala zde i cimbálka MVC. Janka Horného (*1898, promoval 1929) a další orchestry. Zahraniční sekce uspořádala např. již v roce 1923 zahraniční zájezd do Německa, Belgie, Francie a Švýcarska. Další zájezdy směřovaly do Sovětského svazu, Polska, Jugoslávie a Rumunska. Zájezdů se zúčastňovali též asistenti a profesori. SVM byl též úspěšným organizátorem výměnných prázdninových pobytů do Jugoslávie, Francie a Polska.

Na oplátku byli do Brna zváni i studenti ze zahraničí. V roce 1924 přijeli do Brna například studenti z Francie ze světoznámé zvěrolékařské školy z Alfortu. Po jejich návštěvě profesor MVDr. Jan Kolda s vedoucím této výpravy s anatomem profesorem Blinem navázal dlouhodobé přátelství a spolupráci. Jezdecká sekce SVM každoročně pořádala četné jezdecké akademie, na podzim „Hubertovu jízdu – hon na lišku“.

Velmi aktivní byla rozvinuta činnost v sekci společenské. Byla organizátorem plesů, které se staly uznávanou brněnskou společenskou událostí. První ples Spolku veterinárních mediků se konal již dne 26. ledna 1920 v Besedním domě v Králově Poli v Brně. Zúčastnila se ho též většina profesorů. V následujícím roce se konal dne 14. ledna 1921 první Reprezentační ples SVM v Besedním domě na ulici Husova v Brně, ve středu české části společnosti, žijící v Brně (asi 60 %). V Brně byla silná německá menšina (kolem 40 %). Bylo to pod záštitou magnificence rektora profesora MVDr. Edwarda Babáka. Předsedou plesového výboru byl již další prezident SVM student MVC. Josef Tikal (*1897, promoval 1924). Plesu se zúčastnil též

téměř celý profesorský sbor. Byli přítomni i rektori všech českých vysokých škol v Brně, zástupci úřadů a institucí včetně vojenských hodnostářů. Slavnostními fanfárami z opery Aida zahájili příchod profesorského sboru. Ples měl velký společenský úspěch. Další reprezentační plesy úspěšně v této tradici pokračovaly. Kromě reprezentačních plesů se též konaly velmi bohatě navštěvované maškarní plesy, dokonce i v mramorovém sále Zemského domu (později se sál jme-

Pozvánka na I. reprezentační ples Vysoké školy zvěrolékařské v Brně v roce 1921, pořádaný v Besedním domě na ulici Husova (archiv VFU Brno)

noval „Rozmarýn“). Těchto společenských událostí se zúčastňovali též zvěrolékaři z terénu z řady okresů a byla tak možná aktivní kolegiální spolupráce. V tuto dobu v letech padesátých a šedesátých zde účinkovala nejlepší brněnská hudební tělesa. Byl to např. rozhlasový orchestr pod taktovkou slavného dirigenta a hudebního skladatele Miloše Machka. Později to dále byly slavné jazzové orchest-

ry, Big-band Erika Knirše, orchestr Mirka Foreta nebo jazzband Gustava Broma. V přísálí hrála cimbálová muzika a v přílehlých prostorách pod pódiem v „Pekle“ hrála většinou studentská kapela, kde se student MVC. Čeněk Červený často uplatnil jako hráč na klarinet a kapelník. Jeho oblíbená skladba, kterou zvládal osobitně jako interpret, byla slowfox „Cizinec na pobřeží“ (Acker Bilk: Stranger on the shore). Jako doklad se např. zachovala pozvánka na Reprezenční ples Spolku československých veterinárních mediků v Brně, který se konal dne 30. ledna 1947 ve všech dvoranách „Stadia“ na Kounicově třídě v Brně. Byly pořádány taneční večírky v průběhu semestrů. Zvláště tradiční byly „majálesy“, které se dříve konaly jako studentské celoměstské akce v Brně. Studenti z Vysoké školy zvěrolékařské se prezentovali alegorickými vozy s demonstrací zajímavých zvířat. Rozvíjela se i zájmová umělecká činnost. Byla to hudební a divadelní tvorba, a přitom prospěšná zábava a všeobecné uspokojení. Spolek veterinárních mediků v letech dvacátých se stal zakládající organizací Hudebního svazu vysokoškolského studentstva v Brně a předsedou tohoto hudebního svazu byl student jménem Tauber z Vysoké školy zvěrolékařské. V průběhu let zde studovala zvěrolékařství celá řada kvalitních hudebníků, zpěváků a interpretů folklóru z jižní Moravy a dalších krajů. Působily zde takové osobnosti, které dosahovaly již při studiu na fakultě úrovně hudebníků profesionálů. Z jižní Moravy to byl MVC. Janek Horný (*Strážnice 1896, promoval 1929), MVC. Karel Bimka (*Svatobořice 1907, promoval 1935), MVC. Dušan Sedlář (*Strážnice 1927, promoval 1951), MVC. Zdeněk Frais (*Slavič 1927, promoval 1951), MVC. Horymír Sušil (*Valašské Klobouky 1928, promoval 1953), MVC. Lubomír

Cimbálová muzika s vedoucím MVC. Stanislavem Gajdošem (hráč na cimbál), s primášem, jeho bratrem, ing. Františkem Gajdošem. Oba pocházejí ze Strážnice, centra jihomoravského folklóru. Byla založena v roce 1962 a působila do roku 1968. (archiv prof. MVDr. Čeněk Červený)

V roce 1973 byl do kolektivu Dechovky Vysoké školy veterinární přijat i poník jménem „Imík“. Hudbu snášel s nadšením a rád si při různé písničce v kapele zařehnal. Na bicí nástroje hrají studenti Jiří Miškeřík – činely, Jaroslav Glabazňa – velký buben, na malý bubínek hrál kyperský student Christodoulou Chirstodoulos. Imíka bravurně ovládaly studentky, členky jezdeckého klubu Kateřina Kepková a Marie Kopřivová. (archiv prof. MVDr. Čeněk Červený)

Holý (*Hrubá Vrbka 1930, promoval 1954), MVC. Jura Prachař (*Kuželov 1934, promoval 1960), MVC. Ladislav Bulíček (*Lipůvka 1945, promoval 1968) a MVC. Jura Miškeřík (*Hrubá Vrbka 1952, promoval 1978). Dlouhá léta zde působila slavná „Dechovka“.

Tento orchestr vznikl v roce 1949. Zakládající kapelník byl MVC. František Čech (*1922, promoval 1949). Jako kapelník zde působil krátce MVC. Miloš Kalas (1950–1952), po něm MVC Stanislav Haltmar (1952–1955) a MVDr. Jiří Hybášek (1956–

1958). V roce 1959 převzal dirigentskou taktovku MVDr. Čeněk Červený (promoval v roce 1958). Pod jeho vedením se kapela stabilizovala a fungovala až do roku 1990. Působila zde v průběhu let i celá řada jazzových orchestrů a hudebních skupin se zaměřením na vývoj naší a světové populární hudby. Neaktivnější období pro vznik a působnost těchto kapel byla léta po 2. světové válce až do roku 1990. V letech 1953–1958 působil na Veterinární fakultě v Brně taneční orchestr „ARS“ řízený kapelníkem MVC. Vlastimilem Řáhou (promoval 1958). Dále to byl zajímavý kytarový orchestr „Havajská skupina“, a to v letech 1956–1967. Zakládající kapelník a hráč na havajskou kytaru v letech 1956–1961 byl MVC. Miroslav Flégr (promoval 1961). V dalších letech do roku 1967 vedl tento orchestr MVC. Antonín Dlouhý. V roce 1958 několik studentů z „Dechovky Vysoké školy veterinární“ založili jazzovou kapelu „Dixieland MVC. Jiřího Sedláčka“, který na škole vyhrával až do roku 1962. V roce 1970 vznikl v letním semestru další jazzový orchestr „Dixieland MVC. Miroslava Mahela“ (promoval 1975). Ten byl zaměřen ve svém repertoáru na „traditional jazz“. Úspěšně vyhrávali až do roku 1975. V tuto dobu vznikla na Vysoké škole veterinární řada hudebních skupin s repertoárem „Big-beat“. Z muzikantů těchto skupin se student MVC. Jan Čarvaš (promoval 1981) pracoval dokonce do velmi známé profesionální brněnské big-beatové skupiny „Synkopy“. V roce 1972 se na studentském večírku představila skupina „Big beat MVC. Ilji Straškraby“ (promoval 1978). Tito studenti působili na studentských akcích do roku 1977. V roce 1980 se opět dohodli někteří odvážní hudebníci Dechovky Vysoké školy veterinární a založili rockovou kapelu, kterou pojmenovali „Barel-Rock“. Úlohu kapelníka

Jazzový taneční orchestr „ARS“ v akci (léta 1953–1958). Prvá řada z levé strany: MVC. Eduard Wagner – housle, MVC. Vladimír Bureš a MVC. Čeněk Červený – saxofony alt, MVC. Vlastislav Jelínek – saxofon tenor a klarinet B. Druhá řada z levé strany: sedící hráč na bicí nástroje MVC. Václav Racek, stojící u kontrabasu MVC. Jiří Bilek, MVC. Jiří Adámek – pozoun, MVC. Josef Coufal – pozoun, MVC. Jiří Rožka – akordeon, MVC. Jan Šťastný a MVC. Josef Šmída – hráči na trumpetu.
(archiv prof. MVDr. Čeněk Červený)

Havajská skupina při vystoupení ve stylových krojích. Byly to bílé kalhoty, bílé košile a kolem krku měli velké jasně zelené věnce. Sedící zleva MVC. Ivan Těšík – šestistrunné banjo, MVC. Ivan Šváb – kataněty, MVC. Jan Blažek – doprovodná kytara, MVC. Miroslav Flégr – havajská kytara a vedoucí skupiny, MVC. Zdeněk Kolovratník – baskytara a MVC. Vladimír Tomášek – doprovodná kytara. Všichni byli velmi dobří zpěváci a jejich program byl velmi zajímavý.
(archiv prof. MVDr. Čeněk Červený)

skladatele a aranžéra písní s veterinární studentskou tematikou, dramaturga a režiséra celé řady vystoupení plnil MVC. Jan Bořil (alias „Bobřa“). Na škole byli velice populární svým programem a po promoci v roce 1983 vyhrávali řadu let na Českomoravské

vrchovině a vyhráli několikrát četné soutěže („Porta“ v Plzni 1983, „Porta“ v Brně 1985, televizní pořady v televizi „Studio B“). Poslední rocken-rolová hudební skupina, kterou si studenti pojmenovali „Rolls“ vznikla v roce 1986. Kapelníkem byl MVC. Milan

Dudek (promoval 1990). Působili po celou dobu studia velmi úspěšně na studentských akcích až do roku 1990, kdy promovali.

V tuto dobu se též studenti bavili na konto „múzy Thalie“ a založili postupně několik divadelních souborů. Tím navázali na tradice divadelních ochotnických scén z let 1919–1939. Bylo to v souladu se zakládáním profesionálních „Divadel malých forem“. Bylo to koncem 50. let a začátkem 60. let, kdy vznikl „Dramatický kroužek“ vedený MVC. Jaroslavem Pirklem (promoval 1964). Ten předvedl několik recitačních pásem s doprovodem kytary, například „Zpěvy sladké Francie“. Byly to i zajímavé hudební akademie. V tuto dobu působil v dramatickém kroužku jako režisér a dramaturg MVC. Jiří Udatný (promoval 1964). Funkci dirigenta divadelního orchestru a hudebního skladatele plnil MVC. Jaroslav Morávek (promoval 1964). Byla nastudována klasická díla – „Ženichové“, „Liliomfy“ a tehdy vrcholné představení „Limonádový Joe“. V roce 1962 studenti založili na Veterinární fakultě divadelní skupinu pod vedením asistenta anatomie MVDr. Dušana Ryšánka (promoval 1960) „Divadlo poezie Bodlák“. Soubor měl i vlastní hudební skupinu. Vystupovali úspěšně s vlastním sestaveným programem. Bylo to pásmo veršů próz pod názvem „Nedat se a hořet“, a to nejen v areálu školy, zajížděli i mimo Brno. Svoji činnost ukončili v roce 1964. Po delší přestávce se v roce 1982 představil zajímavý soubor „Divadélko z veteriny“ (alias Rektum). Byla to vlastní tvorba, když v zajímavé recesní komedii se představili studenti divadelní parodií o nejobávanější zkoušce z anatomie. Pojetí a obsah tohoto představení nazvaného „Kdo neprožil, neuvěří“ dokresluje pozvánka a jedna z rekvizit, lebka skotu. Takováto

Hudební skupina Rolls pod vedením MVC. Milana Dudka, na obr. vlevo hraje na alt-saxofon. Na tenor saxofon ho posiluje MVC. Daniel Štěpánek. Hudební skupina prezentovala především populární skladby 50. a 60. let 20. století vždy s velkým úspěchem.

(archiv MVDr. Milan Dudek)

oblíbená témata předváděla též další ochotnická skupina, která vznikla v roce 1985 pod názvem Slak (Spolek lidové akademické kultury). Skupinu vedl MVC. Vít Matějka (promoval 1987). V tuto dobu tito nadšenci, již „čtvrťáci“, pro „prváky“ předvedli tzv. „preimatrikulaci“ spojenou se zážitky z výuky, a to s legrací a vtipy, na co se vzpomíná ještě dnes. Tím prváky tradičně uváděli do problematiky náročného studia. Již tradičně byly podmínky i pro tuto činnost na naší alma mater díky podpoře ze strany vedení našich akademických funkcionářů z řady učitelů velmi příhodné. V roce 1923 na slavnostní schůzi Spolku veterinárních mediků za účasti rektora profesora Hružy, profesora Sekery, profesora Fr. Krále, profesora Ševčíka a profesora Lenfelda byla předána čestná plaketa zasloužilému předsedovi Spolku veterinárních mediků MVDr. Janu Pospíšilovi za jeho úspěšnou činnost ve výboru SVM. Plaketu předával nový předseda SVM MVC. Jan Tikal (*1897, promoval 1924). Oznámení a zhodnocení zásluh zde zdůraznil Magnificence rektor profesor Antonín Hružka. Bylo zde referováno též o úspěšných zahraničních exkurzích. Ze strany student-

ské organizace SVM na schůzi zazněla kritika ministerstva zemědělství a ministerstva zdravotnictví za dlouhodobé řešení a rozhodování o tom, zda budou zodpovídat za kontrolu dodržování zásad veřejného zdraví pouze lékaři nebo i veterináři. Byl to kompetenční spor v této záležitosti, který trval dlouhá léta. Byly zde též vzneseny požadavky studentů na častější využívání výukových filmů zhotovených na I. interní klinice. V roce 1924 bylo v diskuzi uvažováno na schůzi Ústřední jednoty čs. zvěrolékařů, zda by nebylo vhodné prosazovat zařazení Vysoké školy zvěrolékařské do univerzitního systému vysokých škol nebo k Vysoké škole zemědělské. Na schůzi byli i zástupci Spolku veterinárních mediků, a ti tu velmi energicky tuto variantu odmítli. Naopak zde byl schválen návrh na prodloužení studia na 10 semestrů. Členové profesorského sboru se z protestu této schůze nezúčastnili. V roce 1925 došlo na Vysoké škole zvěrolékařské k událostem, které nechvalně poznamenaly prozatím úspěšný vývoj školy. Došlo k určitému napětí mezi staršími studenty, téměř věkovými vrstevníky s profesorem Pardubským. Profesoru Pardubskému byla vytýkána přílišná

přísnost u zkoušek, šikana a i vulgární přístup ke studentům a i majitelům koní. Spolek veterinárních mediků se postavil za názory studentů a posluchači klinických předmětů zahájili stávkou. Stávkou podpořil i Svaz vysokoškolského studentstva v Brně i v Praze. V tuto dobu rektor profesor MUDr. Karel Šulc rázně vyřešil tento spor a rozhodl tak, že profesor Pardubský byl na 1 rok zbaven pověření vykonávat výuku, kterou za něho zajišťoval profesor Hanslian. Spor byl tedy rozvleklý. V roce 1926 byly na valné hromadě SVM předány čestné diplomy SVM profesoru Völkrovi a profesoru Lukešovi. V tomto roce byl založen „Palečkův fond“ pro nemajetné studenty. Zvěrolékař MVGr. Paleček byl ředitelem pražských jatek a při založení Vysoké školy zvěrolékařské přednášel prohlídku jatečných zvířat a masa na dočasných kurzech výuky zvěrolékařství v Praze v roce 1919.

Jednotlivé sekce (komise) SVM každoročně plnily své programy. Velmi závažná situace vznikla v roce 1934, kdy v rámci plánované reorganizace vysokých škol se opět objevil návrh na zrušení samostatnosti Vysoké školy zvěrolékařské. Tato vysoká škola, jediná v naší republice, měla být zařazena jako fakulta k Vysoké škole zemědělské v Brně. Tento návrh rozhodně odmítl v odborném i denním tisku své doby úřadující rektor profesor Hanslian. Bylo vydáno i memorandum podepsané profesorským sborem a všemi českými i německými veterinárními korporacemi včetně studentských organizací veterinární medicíny (viz Věstník Zvěrolékařské komory 1934, IV, 67, 33–34). Nakonec se podařilo tento záměr zvrátit. Prohloubila se přitom i potřeba realizovat dlouhodobě připravovanou reformu veterinárního studia komisí vedenou profesorem Hanslianem. Tento cíl byl

Snímek z divadelní hry „Ženichové“ z roku 1961. Zleva na snímku jsou rytíři: Bukovec (MVC. Jaroslav Štourač), Strachota (MVC. Jiří Údatný, taktéž i režisér) a Miliňský (MVC. Josef Soukup). Následuje Milička (MVC. Eva Novosadová), Radoslav, starý rytíř (MVC. Josef Grim) a Vítek, syn zahradníkův (MVC. Jaroslav Pirkli) (archiv prof. MVDr. Čeněk Červený)

nakonec splněn vydáním vládního nařízení ze dne 24. dubna 1936 č. 114 Sb. Byl též vydán nový studijní a zkušební řád. Ve statutu bylo mimo další údaje uvedeno, že **Vysoká škola veterinární je samostatnou školou univerzitního typu**. Studium bylo rozšířeno na 10 semestrů a byla zde specifikována celá řada dalších progresivních opatření. Konečně byly akceptovány návrhy studenta MVDr. Leopolda Trefného, profesora MUDr. Jana Lukeše a dalších, což tehdy podpořili též studenti a jejich profesionální sdružení Spolek veterinárních mediků. V roce 1936 nastoupil do 1. ročníku Vysoké školy veterinární v Brně absolvent gymnázia a školy pro záložní důstojníky podporučík pěchoty v záloze František Čípek (*1912, promoval 1947). Jeho Imatrikulační list je datován dne 5. prosince 1936. Bylo to v době hluboké hospodářské krize, nezaměstnanosti a aktivního nástupu fašismu k moci v Německu. Po nástupu Čípka do 2. ročníku na podzim v roce 1937 studenta Čípka získal člen předsednictva SVM MVC. Vladimír Marjánek (*1912, promoval 1946) též mezi funkcionáře SVM.

Vladimír Marjánek byl v letech 1937–1938 zvolen starostou SVM. Byl více levicově orientovaný, a proto měl snahu z této funkce odstoupit, aby nebyl ohrožen.

Situace ve státě byla kritická, prosazovaly se u nás i skupiny s nacistickým smýšlením, takže i studenti se snažili demonstrovat a intenzivně studovat, aby si zajistili své vzdělání a urychlené složení zkoušek a mohli se úspěšně živit. Stát budoval pohraniční opevnění a v květnu 1938 začala mobilizace vojska na ochranu státní hranice. Narukovaly i starší ročníky studentů a byla narušena výuka a činnost Spolku veterinárních mediků byla rozvrácena. Po mnichovské zradě v září 1938 jsme byli západními mocnostmi necháni na pospas nacistické moci, byla nám odejmuta pohraniční území. Byla odvolána mobilizace a 14. března 1939 došlo k odtržení Slovenska. Vznikl Slovenský stát.

Po mnichovské tragédii a po návratu z mobilizace na školu za mimořádných okolností ve státě student MVC. František Čípek přijal návrh na kandidáta starosty SVM a v listopadu se měly konat volby. Události však od-

dálily zahájení zimního semestru. Napětí ve společnosti vyvolalo hlubokou krizi a byla snaha rychle dostudovat. Panovala i hluboká krize mezi studenty a přenesla se i do života SVM. Přesto se podařilo sestavit nový výbor SVM a valná hromada se uskutečnila opožděně až 23. 1. 1939. Na této valné hromadě byl zvolen starostou SVM František Čípek a dalších 14 členů představenstva. Několik dnů po valné hromadě se konala dne 27. 1. 1939 výborová schůze a byl připraven plán práce, který byl přizpůsoben situaci ve státě a potřebám studentů. Stále se však stupňovaly provokace Henleinovců, které vedly až k inzultacím kolemjdoucích. Nato se objevují demonstrace obyvatel Brna a studentů ze všech vysokých škol. Napjatá situace trvá nadále až do 15. března 1939, kdy k nám vtrhly německé okupační gardy na naše území a tak okupací vznikl Protektorát Čechy a Morava. Studenti byli zklamáni, avšak vrátili se do výuky a snažili se pokračovat ve studiu. Profesori byli zavaleni řadou nových říšských nařízení. Na protest se studenti rozhodli svolat mimořádnou členskou schůzi SVM za účasti všech zaměstnanců, učitelů a studentů školy. Schůzi zahájil nově zvolený prezident SVM MVC. František Čípek a projev k plénu přednesl nejprve rektor, profesor Karel Pardubský. Ten vyzýval ke klidu a rozvaze. Velmi zajímavý a vlastenecký projev přednesl prezident SVM MVC. Čípek. Hovořil otevřeně o ztrátě naší svobody a vyzýval k lásce k národu a svobodě. Bylo to shromáždění odvážné a pro řečníka i SVM riskantní. Tento akt však byl oprávněný, ale byly zde následky. Druhý den byl nově fungující prezident SVM kontaktován ve výuce německou policií SS, a tiho nakonec přišli zabavit agendu Spolku veterinárních mediků. I když se funkcionáři odvolávali proti tomuto aktu, nepodařilo

Nástup účastníků jezdeckého sdružení Spolku veterinárních mediků a hostů z jezdeckých klubů z okolí Brna na vystoupení u příležitosti Jezdecké akademie konané dne 14. 6. 1936. Skupina účastníků přijíždí na otevřenou jízďárnu Vysoké školy veterinární v Brně podél jihovýchodní strany velké jízďárny v areálu VŠV, v současné době tělocvičny VFU.

(archiv VFU Brno)

se materiály získat zpět. Starosta SVM Čípek však přece jen tajně s dalšími spolupracovníky uzamčené a zapečetěné skříňe s dokumenty z větší části ze skříňe získal a v Brně se skrýval u profesora Vrtiše. Nakonec z Brna během několika dní odešel. Nastal tedy rozklad činnosti SVM. Prázdniny v roce 1939 byly v podstatě pro Spolek veterinárních mediků likvidační. Přesto se výbor SVM pod vedením MVC. Františka Čípka až dne 17. října 1939 sešel. Na této schůzi se podařilo schválit usnesení o přípravě oslav 20. výročí trvání Spolku veterinárních mediků a Vysoké školy zvěrolékařské. Byl zde určen termín těchto oslav – 24. listopad 1939. Vyvrcholením oslav byl naplánován společenský ples na den 16. listopadu 1939 ve čtvrtek na „Stadionu“ v Kounicově ulici. Průběh plesu po společenské stránce byl v podstatě zdařilý, ovšem ráno 17. listopadu po plese, v pátek, kdy se funkcionáři SVM vraceli na Vysokou školu veterinární, je čekalo nemilé překvapení. Po studentských protestních akcích v Praze za smrt studenta Opletala dochází k vyhlášení o uzavření všech vysokých škol dnem 17. listopadu 1939 a před branami naší alma mater to ztvrdzovaly hlídky pří-

slušníků SS. Bylo třeba, aby prezident SVM Čípek jako policejní hlídce známý člověk záhy zmizel z Brna nebo se ukryl. Tak se také stalo. Starosta MVC. František Čípek nakonec žil v ilegality na Českomoravské vrchovině a stal se členem odbojových partyzánských skupin. Činnost se na Vysoké škole veterinární téměř zastavila. Ve funkci zůstala pouze vyšetřovací diagnostická pracoviště a kliniky působily jako veterinární nemocnice. Studenti byli nuceni opustit školu a vyhledávat si zaměstnání, profesori byli propuštěni do předčasného důchodu. Spolek veterinárních mediků byl rozpuštěn a jeho majetek byl z větší části zabaven. Během války byly ústavy z větší části vydrancovány a jejich vybavení zničeno německými okupanty. Řada studentů byla již před začátkem války po 17. listopadu 1939 ve studentských Kounicových kolejích zatčena a uvězněna v koncentračních táborech. Taktéž zahynuli v koncentračním táboře Mauthausenu profesor MUDr. Jan Bečka a profesor MVDr. Tomáš Vacek. Takto zahynula i řada studentů vysokoškoláků.

text: prof. MVDr. Čeněk Červený, CSc., MVDr. Kristýna Řeháková, Ph.D.

Univerzitní knihovna VFU Brno pořádá
University Library UPVS Brno organises

2. ročník
2nd year

na téma
on topic

FOTO SOUTĚŽE PHOTO CONTEST

BARVY PŘÍRODY

COLOURS OF NATURE

Pro studenty a zaměstnance VFU
Brno.

Účastníci musí přinést do
Univerzitní knihovny VLASTNÍ
VYVOLANOU fotografii A4.
Maximálně 2 kusy.

For students and employees of UPVS
Brno.

Interested persons must bring their
development A4 photographs to the
University Library. At most 2 pieces.

začátek / start
13. 2. 2017
konec / end
12. 5. 2017

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno
ISSN 1803-3830

